

ek

IT

hatalomtól

cióje/látást

gy dr. Kung, a kínai...

eztek és félholtra

Hajmeresztő véletlen...

SPORT

kardcsapat-

Kelet tud.) A román...

Belgium, Németország,

Belgium, Románia,

román, olasz, német

ári vízipólóbajnokság-

INGES RAMASSETTER ROBERT

urnák

BUDAPEST

Disztor 2 I. em.

UJKELLET

MAJNAPOLYAIKALAP

Közzététel... No. 224713/929.

Ara 5 lej... Péntek, 1937. július 30.

A hiányzó cáfolatok

Nem először tesszük szövé, hogy a jobboldali sajtó hasábjain napról-napra hajmeresztő hamisítások jelennek meg...

Az ember vállat vonva térne napikendire a hamisítások fölött, ha nem játszódná le előttünk az a folyamat, ahogyan ezek a hamisított számok lassan-lassan átmennek a köz tudatba...

Minden népszámlálási adat meghamisítása az állam tekintélyébe vág és alássa az intézmények hitelét a tömegek előtt.

Hogyan higgyen itt számoknak az ember, amikor a kormányok soha esze ágában sincs az ilyen hamisításokat megcáfolni?

Választási capriccio

A zeneszerzés mai technikája mellett rövid néhány taktikus motívum a variáció és melódia képzése korlátlan lehetőséget nyitja meg.

De nincs az a dusfantáziájú zenész, aki a variációk végtelenségében fejezhetné a versenyt a vasárnapi választási eredmények külföldi pártállású kommentárjaival.

A legérdekesebb azonban ott kezd lenni a dolog, midőn a jobboldali lapok csudálatosan egybehangzó kórusa elientmondást nem tűrő hangon szövegi le, hogy az ország a vasárnapi választásokon a jobboldal, a szélsőséges nacionalizmus, az antiszemitizmus, a fasizmus, etc. mellé kötötte le magát.

Miután a 29-ik kínai hadtest kiűritette:

A japán csapatok bevonultak Pekingbe

A kínaiak összerombolták a város összes védőműveit. Heves harcok az összes frontokon. Újabb kínai sikerek

Nankingban bizalommal tekintenek a háború kimenetele elé

SANGHAI, július 29. Hivatalos helyről közlik, hogy a 29-ik kínai hadtest az éjszaka folyamán észrevétlenül kiűritette Pekinget. A város összes védőműveit összerombolták.

Peking bevételéről a következő részleteket közlik: Az éjszaka folyamán a japán tüzérség és gyalogság együttes támadása megtörte a Pekinget védő 29-ik hadtest ellenállását.

A front többi szakaszain is heves harc dúl. A Peiho folyó mindkét partján elkecseregelt harc tombol.

Lángokban áll Csiencsin minden középülete

A japán csapatok, mint Tokióból jelentik, elfoglalták a csiencsini északi pályaudvart. Ennek ellenére, a kínaiak erős tűz alatt tartják az állomáshoz vezető utakat.

A francia és olasz koncessziós területeket gyakran érték bombák.

Egy olasz tengerész és egy számi katona itt is elesett.

A Reuter jelentése szerint Csiencsin minden számottevő középülete lángokban áll.

A kínai kormány csapatai visszafoglalták Dél-Hopej tartomány fővárosát

A Central News sanghaji kínai sajtóügynökség közli, hogy a központi kormány csapatai elfoglalták Tung-Csaut, Hopei tartomány déli részének fővárosát.

Pekingben bizakodó a hangulat

Mint Nankingból jelentik, hivatalos kínai körökben bizakodással tekintenek az események kialakulása elé.

nak minimálisan 400 ezer szavazatuk van, úgy hogy összesen 670 ezer cuzista szavazatot kell elkönyvelni, szemben a parasztpárti szavazatokkal, amelyeknek száma ugyancsak nem lehet több, mint 679 ezer.

A Porunca Vremii arról készít statisztikát, hogy az 1933-as általános választásokkal szemben a nemzeti parasztpárt 16 megye közül 9 megyében kevesebb szavazatot kapott, míg a jobboldali pártok az összes megyékben növelték szavazataikat.

Ujabb nankingi jelentés szerint a központi kormány azonnal minisztertanácsot hívott egybe, hogy megtárgyalja azt a helyzetet, mely Szung-Csej-Yuan tábornok pekingi visszavonulása idézett elő.

A Stefani tokiói jelentése szerint Hopei és Csahar tartományok kormányzó-tanácsa javaslatot tett az a japán garnizonnak fegyverszünetre, mely alatt a 37-ik hadtest kiűritené Pekinget.

A kínaiak újabb sikereket jelentenek — a japánok cáfolják

Csiencsini jelentés szerint a diplomáciai testület tagjai megbeszélést tartottak, hogy minden eshetőségre megtegyék az óvó intézkedéseket.

A frontról érkező hírek újabb kínai sikerekről számolnak be. A híreket sietve cáfolja a japán hivatalos iroda,

mely állandóan közli jelentéseket a „büntetőakció” előrehaladásáról.

A központi haderők Hopei tartomány központja felé haladnak.

A csapatok beavatkozása még szélesebb konfliktus kibontakozására vezetne, melynek következményei beláthatatlanok.

(Folytatása a nyolcadik oldalon)

Anglia, a tengerek ura

Irta: H. R. Knickerbocker
Anglia azt a mérhetetlen feladatot vállalta magára, hogy akkora tengeri flottát épít és tart fenn, amilyen nagy Németország, Olaszország és Japán egyesített tengeri hadereje.

Hatvannégy kilométer hosszúságban nyúlik el 277 angol csatahajó hadrendbe sorakozott vonala, két hajó között kiáltásnyi távolság: ez lesz az angol csataflotta, ha a jelenlegi építkezési program befejeződik.

Ameika elvi álláspontja, hogy a tengeren egyenlőreji flottát tart fenn az angol birodalommal. Angliának ez ellen nincs kifogása, sőt legfontosabb hivatalos szervei útján kijelentette, hogy szívesen látja az amerikai flotta ilyen irányú kiépítését.

— Milyen nagy is lesz lát Anglia flottája, ha teljesen elkészül?

Hivatalos választ mindeddig senki sem adott erre a kérdésre. Régebben a londoni admirális mindig tisztán, határozottan leszögezte politikájának kereteit.

Most, hogy Németország újra erőteljes katonai hatalom lett, az angol-olasz ellentét kiélesedett, a japán imperializmus új fejezetekhez érkezett és a német-japán egyezményt aláírták, az angol-japán egyezményt pedig felmondták, az angol flotta történetének legnagyobb feladatára vállalkozott.

Példa nélkül álló tengerészeti programjának számadatai azt mutatják, hogy ma annyit épít és annyit költ, mint Németország, Olaszország és Japán együttvéve.

Nagybritannia jelenlegi flottája majdnem egészen pontosan akkora, mint az előbb említett három hatalom együttvéve.

Ezeknek tengeri hadereje így oszlik meg: Németország: 103.000 tonna, Olaszország: 337.000 tonna, Japán 704.000 tonna, összesen 1.144.000 tonna.

Az építkezési program így fest: Németország 216.000 Olaszország 122.000, Japán 250.000, összesen 588.000 tonnát épít. Anglia építés alatt levő összes hadihajói 562.000 tonnát tesznek ki.

Amikor tehát a most folyamatban levő építkezések véget érnek, az előbb említett tengeri hatalmak hadereje így oszlik meg:

Németország 319.000 tonna
Olaszország 459.000 tonna
Japán 954.000 tonna

Összesen: 1.732.000 tonna

Ezel szemben az angol flotta ereje 1.580.000 tonnát tesz majd ki, tehát alig 10%-kal lesz gyengébb, mint az előbb említett három hatalom együttvéve.

Végül meg kell említeni, hogy Anglia az idén 525 millió dollárt költ hadihajók építésére, ami valamivel több, mint a három említett állam együttes flottakiadásáé.

Ez bizony kétélű politika, mert Angliának is megszakadásig kell költennie, de nem kétséges, hogy kinek a pénztára nagyobb és hogy egy hosszúra nyújtott gazdasági ver-

Két héttel ezelőtt érkezett király és a mar... felelősség, a köt... zódtek...

Egy-egy eltérő... lyi udvarra előlé... még az amatőr... könnyű dolog ur...

A Place Vendôme... folyosón nagy c... Két markos legé... gánsan, diszkrété... ives kapu előtt...

Ismerik a csám... bronzbőrű ausztr... kabátos angol szí... táncosnót, a spo... tudják, hogy mi... mikor érkezik uj... laki. Jóban van... járat előtt ácsor... esben álló fotog... Időnként fel-... kélyes ablakokra...

Fent az első e... royat bácsi, a pá... cerberusa, aki h... diók ajtaját a Rit... rice-ben, aki már... szolgálta párizsi... már a velszi her... a híres princ délu... cal fogadja azt a... takt a hallban t... dett a bársonny... csón, az apparter...

Nem lehet, -... szava. Ezt gyaka... kisit szokásból i... lehet leülni, ne... De nem azért m... azért született M... kedves szóval, ba... lehessen nevetős... meket.

Hát majd m... dik formula, me... royat bácsi és an... bevált. Reményis... szemébe, megcsin... de nem ígér sem... a bent hozott m... A többi nem az...

Halkan nyílik... ros bársonyos, ar... király titkárainál... varra néző, bará... kis hotelszobába... szerkezetű, ezer... e kulisszája, am... zött óriási palota... ikon, számtalan t... za Bucurestiben.

Innen irányítj... tárgyalnak állam... barátságokkal. Inne... szaladnak össze... resztül a legelőke... sabb látogatók. E... lylik napokon ke... országnak az éle... már az „L” app... lónjaiból. Mindig... rály, ha Párizsba... lal el saját mag... szobák száma m...

A ki

Detroyat bácsi... örködik a folyosó... hivatalos utjaira... uccák, amelyek... gírobog, tisztál... ne legyen felsze... den keresztződés... gyen állítva a ki... dárkon ne csoport... torbociklis rendő... retesen kövessék... Minden elemene... lón probléma. E... nél kevesebbet l...

A Porunca Vremii fantazmagoriája a zsidónyaralókról

Sajnos igen sűrűn van alkalmunk rámutatni arra, hogy a jobboldali sajtó a kisebbségek ellen folytatott ádáz rohamában milyen koholt statisztikákat szokott fegyverül felhasználni. Elég, ha hivatkozunk azokra a számokra, amelyekkel azt akarják bizonyítani, hogy a tisztviselőkarban ma is a kisebbségek ülnek többségben, vagy, hogy a kisebbségek az adózásból nem veszik ki a részüket.

Ezeknek a hazug számsoroknak a teteje volt nemrég az, hogy a nemzeti jövedelemben az ország lakosai akként osztoznak, hogy 122 milliárd lej esik a zsidókra, 15 milliárd a keresztény kisebbségekre és csak 26 milliárd a románokra. Szóval, amellet, hogy ezek szerint minden zsidó egy évben 40 ezer lejt keres (vajjon a sok százezer szegény koldus proletár zsidó akkor honnan szaladgál ajtóról-ajtóra) még a keresztény kisebbségek is csaknem olyan jólétben usznak, mint az uralkodó nemzet tagjai.

Most aztán megint olvassuk a Porunca Vremii vezércikkében egy friss statisztikát. Kiről szól ez a statisztika? Mivel nyár van és tűz a nap, tehát kimutatást készítettek az irászatlan mellől a nyaralókról. Ezek szerint a romániai klimatikus furdóhelyeken az idén 38100 vendég fordult meg: 23.350 zsidó, 8430 román, 4780 kisebbségi és 1540 külföldi. De ezek is leginkább cseh és lengyel zsidók.

Honnan a csodából tudták ezt a statisztikát összeállítani? Hiszen, ha én egy furdóhelyre megyek, nem kérdezi tőlem senki, hogy milyen valláshoz, vagy nációnem magamat, ha nem akarom, hiszen nem vagyok idegen. A bejelentési kötelezettséget nem szokták nálunk szigorúan venni. Ki állapította meg rólam, hogy zsidó, német, örmény, vagy cigány vagyok-e? Talán minden furdóhelyet végigjárt egy antropológus és az emberek koponyájára rátekintve sebtiben kiderítette mindenkiről a nemzetiségét, illetve fajtáját?

Félre az ostoba tréfálkozással. Kétségtelen, hogy az egész statisztika a levegőtől kapott s semmi alapja nincs. Amellett még gyerekes is. Mert hiszen nem is olyan sok, hogy 23.350 zsidó nyaral. Elvégre ennyi nyaraló ki is telhetik a zsidókból, akik főleg erős szellemi és idegmunkát végeznek és így reászorulnak a pihenésre. De viszont azt már nem hisszük, hogy csak 8430 román járna klimatikus helyekre 14 millióból. A keresztény kisebbségek számát viszont soknak tartjuk, mert például alig hisszük, hogy az anyagilag leromlott magyarságból pár ezer nyaraló is kitelne, pláne a drága gyógyhelyeken. Mindezt csak azért részletezzük, hogy mindenki be is lássa: mennyire könnyelműen és lelkiismeretlenül dolgozik a számokkal és az a demagógia, amelynek minden eszköz jó, hogy az ország kisebbségi lakossága ellen gyűlöletet szitson. (—)

RÁDIÓ MŰSOR

Péntek, július 30.

Bucuresti. 7.30: A reggeli műsor közvetítése. Majd hírek, tőzsde árfolyamok, vizuális jelentés. 13: Gramofonlemez. 13.25: Sporthírek adása. 13.40: Gramofonlemez. 14.15: Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemez. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 19: Costica Tandin zenekara. 20.55: Wagner: Istenek alkonya, háromfelvonásos zenedráma gramofonlemezeken. Utána: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Majd: Közlemények.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Gramofon. 8.20. Etrénd. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 12.10: Vizijelzőszolgálat. 13. Déli harangszó. 13.05: Cigányzene. 14.45: Zongora. 19.35: Versek. 20: A salzburgi ünnepi játékok keretében Mozart: „Varázsfuvola”. 21.15: Hírek. 23: Időjárásjelentés. 23.10: Jazz. 23.25: Előadás a Horthy-kupa vízilabda-körmérgőzéséről. 24: Hírek angol nyelven. 24.05: Cigányzene. 1.05: Hírek külföldi magyaroknak.

Huszonkétmillió lejes költségvetéssel új vízvezetési hálózatot létesít Marosvásárhely városa

Stan Vidrighin vasúti vezérigazgató tervét alapján készül el az új hálózat

Tárgu-Mures, július 29. (Az Uj Kelet tud.) Dandea Emil Marosvásárhely Interimárbizottságának elnöke, aki úgy látszik attól fél, hogy a küszöbön álló rezsimváltozás miatt neki is rövidesen távoznia kell a város éléről, egymás után hozza tető alá a várost érdeklő nagy problémákat.

A városi interimárbizottság négy évig tartó vajadás után most határozta el legutóbbi ülésén, hogy új vízvezetési hálózatot fektet le, amely hivatva van az eddigi primitív és teljesen ihatatlan vízvezetési hálózatot pótolni.

Az interimárbizottság ülésén résztvett Stan Vidrighin, az állam vasutak volt vezérigazgatója, aki mint Marosvásárhely vízszaktője szerepel és aki már hónapokkal ezelőtt benyújtotta vízvezetési hálózati tervét.

Stan Vidrighin tervét szerint az új vízvezetési hálózat a Maros folyó felszínén levő vizét fogja felhasználni és a modern felszerelés, amellyel a várost felruhazzák, át fogja szűrni az eddigi tisztátalan vizet.

Stan Vidrighin költségvetése szerint körülbelül 22 millió lejt fog kerülni az új vízvezetési hálózat, amely legalább harminc évre, de egy kis kibővítéssel még egy fél évszázadra is zavartalanul fogja biztosítani a város

vizszolgáltatását.

Az interimárbizottság egyhangulag elfogadta Stan Vidrighin javaslatát és utasította a szakértőt, hogy kidolgozott tervét minél előbb terjessze be a városi tanácsnak, hogy azokat a legfelsőbb műszaki tanács is jóváhagyhassa.

Az új vízvezetési hálózatot a város saját rezsiójában fogja elkészíteni és ahhoz előbb a belügyminisztérium engedélyét fogja megkérni.

A vízvezetési hálózat lefektetése részére műszaki iroda alakult meg, amelynek vezetője Metz Ervin főmérnök és tagjai Cornel Pop mérnök, dr. Nestor Justin jogi szakértő és Paul Griesmüller tervezőmérnök.

A hatalmas tervnek, amely nemsokára a belügyminisztériumot is foglalkoztatni fogja egyetlen szépséghibája van Marosvásárhely városának szemszögéből.

A szorgalmas polgármester, akit saját hívei a város második és modern megalapítójának szeretnek nevezni, Bernády György után, terveinek és költségvetésének biztosítása érdekében 20 millió lejes kölcsönt vett fel a város részére a Postatakarékpénztártól... Vajjon melyik utódja fogja ezt kifizetni?! B. B.

Öt gazdag kínai tartomány után Mongoliát akarja bekebelezni a japán nagyvezérkar

A híres „T.”-terv és Yin-Yu-Cseng tábornok árulása

Párizs, július 28. A világlapok figyelme a spanyol eseményekről teljesen áttérte a háborúra, amely Japán és Kína között kezdődött el, a Távolkeleten. A lapok megállapítják, hogy Japán katonai műveletei rendszeres terv alapján folynak, melyet Tanaka tábornok, a japán nagyvezérkar egyik titkos osztályának vezetője dolgozott ki. „T.”-haditervnek nevezik Tanaka tábornok művét, amely valóságos bibliája a japán expanziós politikának a Távolkeleten. A Mandzsúria elleni offenzíva, majd ezen ország „függetlenné” proklamálása Mandzsukuo név alatt teljesen a „T.”-haditerv szerint történt, amely Mandzsúria elfoglalását bármely nagybőmbertű imperialista vállalkozás conditio sine quanonjának tekintette. A japán nagyvezérkar és a tábornokok pártja, amelyet a híres Akari tábornok vezet, teljesen a tervnek megfelelően jártak el tehát.

Tanaka tábornokon kívül Dejehara tábornok, a spiritus rectora és előkészítője azoknak a műveleteknek, amelyek most ugyancsak a „T.”-tervnek megfelelően Kína ellen megindultak. Dejehara tábornok a japán nagyvezérkar politikai osztályának vezetője készítette elő a terepet a „T.”-terv második szakaszának sikeres végrehajtására. Most arról van szó, hogy egész egyszerűen elszakítsanak Kínától öt tartományt, amelyeknek hatalmas jelentősége van nemcsak mezőgazdasági és altalaji gazdaságok miatt, hanem földrajzi fekvésük folytán is. Japánnak sikerült kezét rátenni ezekre a tartományokra, rendkívül kedvező helyzetet biztosítva a maga számára ahhoz, hogy hozzáláthasson a „T.”-terv harmadik etapjára, Mongolia meghódításához.

A japán vezérkar politikai összefüggései

A drámai események, amelyek most Kínában végbemennek, rendkívül alapos és nagyon ügyes előkészületek logikus és elkerülhetetlen következménye volt. A japán vezérkar semmitsem bízott a véletlenre. Éppen úgy járnak el most Észak-Kínában, ahogy néhány évvel ezelőtt Mandzsúriában. A katonai műveletek előtt titkos politikai offenzíva folyt ezeken a területeken, Dejehara tábornok vezetése mellett, ki Yin-Yu-Cseng kínai tábornokkal szövetségelt ecéliből. Ismeretes, hogy Mandzsúria elfoglalását egy, a japánok által szított

autonomista mozgalom előzte meg, amelyet Cseng-Hsiao-Hau és a volt mandzsúriai dinasztia néhány híve vezettek. A japán propaganda az egész világon úgy állította be a történetet, hogy nem a mikádó katonái özlönlötték volna el Mandzsúriát hódítási célokkal, hanem egyszerűen fel akartak szabadítani az elnyomatás alól egy „leigázott népet”.

A történelem ismétlődik most az öt kínai tartományban. Yin-Yu-Cseng tábornok Dojhara politikai mesterkedéseinek engedelmessé végrehajtója, autonomista mozgalmat indított és ezel alkalmat adott Japánnak arra, hogy közeléjépen és elszakítsa Santung, Kahar Hopey, Sucian és Chansi tartományokat a mennyei birodalomtól. Ha a vállalkozás sikerül, Mongolia és talán az egész Távolkelet sorsa megpecsételtetett.

Dejhara tábornok tevékenységét öles cikkekben méltatják a japán lapok és katonai évkönyvek. A Kvantungi politikai osztály vezetője néhány év alatt nőtte ki magát a japán katonai klan egyik legmarkánsabb személyiségévé.

Fejlődés, vagy árulás?

Sanghajban és Pekingben tudták Yin-Yu-Cseng tábornok szeparatista kezdeményezéseiről és a japánokkal való cimborálásáról. Úgy látszik azonban, nem tudták megakadályozni, hogy ez a tábornok, Hopey tartomány vezére, ne készítse elő a talajt a japán támadás számára. Yin-Yu-Cseng politikai multja meglehetősen zavaros. Az autonomista mozgalom megindítása tehát önállósítása előtt a híres japán multimilliomos Vu-Pej-Fu szolgáltaiban állott, később pedig kétségbesett erőfeszítéseket tett, hogy Csang-Kaj-Sek tábornok és a központi kormány kegyeibe férközzön. Nem tudják, mi indította most arra, hogy a japánokkal szűrje össze a levet. Féltékenység, határtalan ambíció, vagy Dejehara tábornok mágius befolyása? Nem lehet tudni. Valószínű azonban, hogy a pszichológiai és anyagi tényezők valamennyien közrejátszottak a tábornok politikai fejlődésében.

Arrefelé ezt „fejlődésnek” hívják és nem „árulásnak”. Mert Yin-Yu-Cseng tábornok kínai és a kínai dolgok és emberek nem mérhetők le az európai erkölcs mérőeszközeivel.

Utazások Észak-Amerikába és Canadába

a m/s Batory és Pilsudski gőzhajókkal, valamint

Dél-Amerikába

a s/s KOSCIUSZKO és PULASKI gőzhajókkal, azonkívül különböző üdülő- és kéjutazások a legmodernebb kényelemmel berendezett óceánjárókkal. Jelentkezések és információk:

„Gdynia-Amerika” S.A.

Vezérképviseletnél, Bucuresti, Str. Poincaré 39. Tel. 4.22.31., valamint az ország összes utazási irodáinál.

senyben a brit világbirodalom erőforrásai többet bírnak ki, mint akármelyik másik országé.

A legköltségesebb része a tengeri fegyverkezésnek a csatahajók építése. Anglia öt, egyenként 35.000 tonnás ilyen uszó várat épít és már el is nevezte őket: V. György király, Prince of Wales, Beatty és Jellicoe névre. Egyenként legalább 40, de valószínűleg 50 millió dollárba kerülnek. Mire elkészülnek, Anglia nagy csatahajó flottája 20 egységből fog állni és nagy cirkálóinak száma eléri a hetvenet.

Németország, amelynek három csatahajója van, négyet épít, Olaszország meglevő négy csatahajójához kettőt, Japán a meglevő kilenchez négyet. A három ország tíz csatahajója így huszanhatra szaporodik. Anglia további programja során legalább még hat, de valószínűleg tíz uszó várat bocsát tengerre és így csatahajó flottája erősebbé válik, mint az említett három hatalomé együtt.

Hivatalos fegyverkezési program szerint öt esztendő alatt három milliárd dollár fordítanak az angol flottára, ma azonban már tisztán látható, hogy a tényleges kiadások ennek az összegnek kétszeresét fogják elérni. Anglia oly alaposan építi újjá flottájának régi egységeit, hogy azok a gyakorlatban teljesen egyenértékűek az új hajókkal. A Warspite nevű, 1915-ben épült csatahajó eredetileg 12,5 millió dollárba került és most újjáépítésére 11,3 millió dollárt fordítottak. A „Queen Elisabeth”-osztály másik négy hajóját, testvérhajóit, ugyanígy frissítik fel.

A csatahajók után sorrendben a legdrágább típus a repülőgépanyahajó. Angliának jelenleg hat repülőgépanyahajója van és még ötöt épít. Japánnak négy van, három épít és így a tizenegy angol anyahajóval szemben a két hatalom kilenctel tud harcba küldeni.

Olaszországnak nincs szükösége mert légi-flottája parti bázisokról is megfelel feladatának a keskeny Földközi tengeren.

Nagy vita a szakértők között, hogy a csatahajók és repülőgépek megütözése milyen eredménnyel járhat. Az angol birodalmi védelmi bizottság arra a meggyőződésre jutott, hogy ha igaz az az álláspont, hogy minden csatahajót el lehet pusztítani a levegőtől, a flotta erősítésére fordított összeg kidobott pénznek tekinthető. Ha azonban abbahagyják a flottaépítést, míg a többi hatalmak nem az elméleti megítélésben való tévedés Angliának a birodalmába kerülhetne. Így hát továbbra is erősítik a flottát és mellette, ezzel párhuzamosan teremtik meg a hatalmas légi haderőt.

Anglia meglevő anyahajói 275 repülőgépet hordának a fedélzetükön, az ukajon 350 gép lesz. Eközben teljes erővel fejlesztik a léghárató tüzsérséget.

Az új csatahajókon egyenként 12 négyhüvelykes és 26 automatikus gyorslövő légelhárító ágyú van, amelyekhez sokcsövű, nehéz gépfegyverek egész tömege csatlakozik. Ezek a gépfegyverek tizenkettes csoportokban dolgoznak és úgy szórják golyóikat, hogy kettő előlről, kettő hátulról, kettő felülről, kettő alulról és kettő-kettő a szárnyai felől támad meg minden egyes repülőgépet. Ez a felszerelés minden csatahajón megtalálható, de ezenfelül Anglia különleges léghárató flottát is szervezett, ami egyetlen más állam tengeri erejénél sem található. Ez a flotta hét darab egyenként 29 csomó sebességű cirkálóból és hat 18 csomó sebességű kísérőhajóból áll. A cirkálókon 10 darab négyhüvelykes és 11 kisebb, a kísérőhajókon 6 négyhüvelykes és 5 kisebb elhárító ágyú van. Mindezeket túl az angol flotta valamennyi egységének fedélzetét új páncélzattal vonták be. Ez az új páncél sokkal erősebb mint a régi és a szakértők szerint teljes védelmet nyújt a légi bombák ellen.

Hogyan élnek az „uralkodó-turisták” a francia fővárosban?

Intimitások Károly comán király és a marokkói szultán látogatásáról

Párizs, július 30.

Két héttel ezelőtt, a véletlen folytán, két uralkodó érkezett Párizsba: Károly román király és a marokkói szultán. A gondok, a felelősség, a kötelességek megkétszereződtek...

Egy-egy eltöltött nap után a két királyi udvarra előléptetett palotaszálló hallgatóiban még az amatőr néző is rájön arra, hogy nem könnyű dolog uralkodót őrizni.

A Place Vendôme-i nagy hotel elefántszintű folyosóin nagy csendben folyik a felügyelet. Két markos legény, talpig sötétkékben, elegánsan, diszkrétén, előkelően posztol a boltíves kapu előtt. Minden embert megnéznek, aki bemegy az ajtón, mindenkit szemügyre vesznek, aki elhagyja a szállót.

Ismerik a csampás lábú amerikai hölgyet, a bronzbőrű ausztráliai dohánytermelőt, az esküvő után angol színészt, a karsu derekú orosz táncosnőt, a sportruhás skót golfbajnokot. Tudják, hogy mikor ki van a szállóiban, mikor érkezik új vendég, mikor utazik el valaki. Jóban vannak a portásai, jóban a bejárattal, akik a szállóba lépőkkel, az öröklésben álló fotografusokkal.

Időnként fel-felneznek az elsőemeleti erkélyes ablakokra, amelyek mögött diszkrét-

ten, de nem kevésbé izgalmasan folyik Károly király udvari élete.

Ha egy uralkodó Párizsba jön, örömmel gondol arra, hogy a francia fővárosban töltött pár nap vagy hét kikapcsolja majd a megszokott királyi vagy császári pompából, hogy a palotát nemzetközi, lüktető hotellel cserélheti fel, hogy nincsen minisztertanács, nincsen politikai krízis vagy pénzügyi baj. Pihenés van műsoron és szórakozás. Igen ám, de a francia főváros érdeklődő népe nem szereti titkolni érzéseit. A királyt ünnepelni kell. És Párizs tud ünnepelni...

Károly király nem szereti a tulságos ünneplést, azonban a kötelesség parancsol.

Es így reggeltől késő estig minden pillanata be van osztva Párizsban is, csakugy, mint otthon Bucurestiben. Nincs inognito, nincs pihenés, nincs kikapcsolódás.

A reggeli után, amit szobájában szervizoltat, végighallgatja szellemes udvarmesterének félhivatalos jelentéseit. A Maréchal de la Cour, aki minden külföldi utazására elkíséri, felolvassa a napi programot: látogatás a köztársasági elnökkel, látogatás a Hotel de Ville-en, fogadás a Quai d'Orsayn, ebéd a román követvárosban, audiencia, látogatás, fogadtatás, fogadás, látogatás...

Az L lakosztály

Fent az első emeleten, a szélesmellű Detroyat bácsi, a párizsi királyi látogatók díszes cerberusa, aki harminc év óta őrzi uralkodók ajtaját a Ritz-ben, a Crillon-ban, a Maurice-ben, aki már Ferdinándot, Károly apját szolgálta párizsi látogatása alkalmából, aki már a velszi herceg előszobájában örködött a híres princ délutáni nyugalman, komor arcra fogadja azt a ritka szerencsés látogatót, akit a hallban trónoló hotelportás felengedett a bársonnyal befuttatott márványlépcsőn, az apartament ajtaja elé.

Nem lehet, — ez Detroyat bácsi legelső szava. Ezt gyakran ismétli, talán már egy kicsit szokásból is. Nem lehet bemenni, nem lehet leülni, nem lehet kérdezni semmit...

De nem azért francia Detroyat bácsi, nem azért született Marseille környékén, hogy kedves szóval, barátságos mosolygással ne lehessen nevetésre változtatni a szigorú szemeiket.

— Hát majd megpróbáljuk. — Ez a második formula, amelyet 30 év óta használ Detroyat bácsi és amelyik 30 év óta még mindig bevált. Reménysugarat szöktet a várakozó szemébe, megcsillantja a bejuttatás lehetőségét, de nem ígér semmit, felelősséget nem vállal a bent hozott határozatért. O megpróbálja. A többi nem az ő dolga.

Halkan nyílik a kettős tükörajtó. Bent pirosbársonyos, aranyozott futók, székek. A királyi titkárnak szólna. Itt ebben az udvarra néző, barátságos, de korántsem tágas, kis hotelszobában van ennek a komplikált szerkezetű, ezer gonddal járó udvari életnek a kulcsa, amely rendes körülmények között óriási palotai termekben, díszes folyosókon, számtalan telefonon, játszódik le odahaza Bucurestiben.

Innen irányítják Románia sorsát, innen tárgyalnak államférfiakkal, bankárokkal, jóbarátokkal. Innen mennek az utasítások, ide szaladnak össze a riportok. Itt mennek keresztül a legelőkelőbb vendégek és a legtitkosabb látogatók. E körül a kis szoba körül folyik napokon keresztül egy királynak és egy szultánnak az élete. Történelmi szobák lettek már az „L” apartament pirosplüssös szalónjaiból. Mindig ide száll meg Károly király, ha Párizsba jön. Csak két szobát foglalt el saját maga, de a „Maréchal” és a „Szarmyegedek” szobáival együtt a kibérelt szobák száma meghaladja a féltucatot.

A király nyugalma

Detroyat bácsi mellett két „Surete” ember örködik a folyosón. Ezek kísérik el a királyt hivatalos útjaira, ezek intézkednek, hogy az utcák, amelyeken a nyulánk, fekete kocsi végigrobog, tiszták legyenek, hogy az utstet ne legyen felszedve, hogy rendőr álljon minden keresztelődésnél, hogy a forgalom ne legyen állítva a kitűzött időpontra, hogy a járdákon ne csoportosuljon a tömeg, hogy a motorbiciklis rendőrök diszkrétén és lelkiismeretesen kövessék a kocsit...

Minden elmenetel, minden hazaérkezés külön probléma. Főkéül az, hogy a királyi minél kevesebbet legyen kitéve a kíváncsiak és

hercegfik, hanem értelmes, komolyszemű, élénkgyerekek, akik hallgatnak az oktató szóra, belátják, hogy nem lehet örökre trombitálni és fényképezőgéppel játszani, hogy nekik is vannak kötelességeik és hogy menni kell tovább, mert a papának dolga van várja a köztársasági elnök, vagy a miniszter.

A szultánt éppen úgy őrzi a kristálycsillároktól roskadozó falak között a Place de la Concorde luxusszállójában, mint Károly királyt a Ritz-hotelben.

Szeret ő is sétálni a városban, ellátogatni a nagy áruházakba, vásárolgatni párizsi édességeket és főleg ajándékot a kisfiainak...

Amig Hassan és Abdallah hercegek cifra hintalovon ülve haját vágatnak kisasszonyuk-

Egészséges foghústitka: Odol

kal az egyik divatos fodrászüzletben, addig a szultán trombitát vásárol kisebbik fiának, puskát és könyvet a trónörökösnek...

Este megint találkozik a császári apa fiatal a Crillon-szálló Concorde néző tágas apartamentjében. Elvezetett hallgatja Hassan végetnemérő fantasztikus meséit egész napi élményeiről és Abdallah összevisszagügygyögését, melodikus nevetését.

Később, amikor a gyerekek lefeküsznek, a szultán gyakran lép oda kisebbik fia ágyához és mint akármelyik apa tenné bármilyen országban, halk hangon mesélni kezd, valami szép, komoly, szomorú muzulmán mesét.

M. L.

Egyre tart az izgatás a jugoszláv kormány ellen a konkordátum miatt

A kormány számára nem jelölték ki helyet Varnava patriárka temetésén

Belgrad, július 29. Holnap temetik Varnava patriárkát. A kormány számára nem jelölték ki helyet a temetési menetben, a szent szinódus ama határozata alapján, hogy Sztójadinovic miniszterelnök és 8 miniszter társa — a konkordátum megszáraztatása miatt — elveszítik minden jo-

gukat az orthodox egyház keretein belül, ami csaknem a kiközösítéssel egyenrangú intézkedés volt. Egyedül Marics hadügyminiszter számára biztosították a jelenléte. A hangulat rendkívül feszült. Rőpédulák lépik el az utcákat, melyek a kormányt és a konkordátumot támadják.

SELECT MOZGÓ Ma különleges premier!

Az életművész

ellenállhatatlan humoru, nagyszerű zenés vígjáték, főszerepekben:

Theo Lingén, Trude Marlen, Ralph Arthur Roberts

Két órai nevetés! Két órai vígság! Humor! Zene! Műsoron kívül a legújabb hangos háró!

A Banca Nationala új intézkedései a külföldi utasok számára kiutalható valutákról

Lényegesen megkönnyítették az utasok számára a valuta kivitelét

Bucuresti, július 29. Az utóbbi napokban számos közlemény jelent meg, mely azt szabályozza, hogy külföldi utazásoknál milyen összegű lejt vagy valutát lehet kivinni az országból. Miután e kérdésben még mindig nagy a tájékozatlanság, az alábbiakban összegezzük a legutóbbi intézkedéseket:

hogy valóban ki akar szállani a jelzett országokban. Ha az utas Görögországba megy, nem vihet be többet, mint 200 drahmat, Németországba pedig csak 25 német márkát.

Minden utas kivihet magával kétezer lejt, ércpénzben, minden bejelentés nélkül. Ez az összeg az uton felmerülő apró költségek fedezésére szolgál. Ugyancsak joga van minden utasnak kétezer lej értékű valutát, bankjegyen vagy ércpénzben, minden előzetes bejelentés, vagy felhatalmazás nélkül kivinni. Tehát kivihet minden utas kétezer lejt ércpénzben és kétezer lej értékű valutát.

A Banca Nationala emellett megállapodást kötött egyes országokban a pénz kivitelét illetően. Eszerint, akik meg akarják látogatni a párizsi világkiállítást, 2000 frankot, akik Olaszországba mennek 4000 lírát, akik Csehszlovákiába utaznak 4000 cseh koronát vihetnek magukkal. Ezeket az összegeket a Banca Nationala u. n. fizetési utalványban bocsátja az utasok rendelkezésére.

Kivétel képez a cseh korona, a pengő és a silling, amelyet csak ezer lej ellenértékig lehet kivinni. Ezesetben az utas nem vihet magával csak 1000 lej értékű valutát — cseh koronában, pengőben és sillingben — és 2000 lejt ércpénzben.

Amennyiben az utas megelégszik 2000 lejjel és kétezer lej értékű valutával, a Banca Nationala rendelkezésére bocsátja ezt a valuta mennyiséget.

Amennyiben az utas nem vísz magával valutát, 3000 lejt vihet magával, függetlenül attól, hogy ércpénzben vagy bankjegyen.

Olyan utasok számára, akik egészségük helyreállítására vagy más fontos okokból utaznak külföldre, a Banca Nationala esetéről-esetre vizsgálja felül a kéréseket és engedélyezi valuta kivitelét.

Ha az utas egyes országokban időzni akar, a Banca Nationala minden utasnak engedélyezheti 400 francia frank, 50 holland forint, 300 líra, 100 osztrák silling és 5 angol font kivitelét, amelyek az utas utközben felmerülő költségeinek fedezésére szolgálnak.

A Banca Nationala által engedélyezett valután kívül az utas a saját birtokában lévő külföldi pénznemeket is magával viheti. Ennek az értéke azonban nem haladhatja túl a tízezer lejt. Ezt az összeget beírják az utlevélbe. A saját tulajdonában levő, tízezer lej értékben tulmenő valuta kiviteléhez szükség van a Banca Nationala igazolására. Az utasnak azonban igazolnia kell a tízezer lejen felüli valutamennyiség eredetét.

Ezeket a pénzeket csak akkor lehet kivinni, ha az utas az utlevél vizumával előzetesen a Banca Nationalánál igazolja,

az utas kérését és utal ki valutát.

LIUS 30.

remii
a zsidó-
ról

kalmunk rámu-
kai sajtó a ki-
dáz rohamában
szokott fegy-
na hivatkozunk
ekkel azt akar-
sztviseőkarban
k többségben
k az adózásból

proknak a tete-
a nemzeti jöve-
akként osztoz-
esik a zsidók-
ay kisebbségek-
románokra. Szó-
zerint minden
ejt keres (vaj-
koidus proletár
dgál ajtóról-aj-
kisebbségek is
sznak, mint az

ssuk a Porunca
friss statisztí-
isztika? Mivel
ehát kimutatást
alól a nyaralók-
niai klimatikus
100 vendég for-
30 román, 4780
di. De ezek is
zsidók.

ak ezt a statisztí-
n, ha én egy
kérdezi tőlem
noz, vagy náció-
sem kell jelen-
akarom, hiszen
jelentési kötele-
álunk szigoruan
ólom, hogy zsi-
gány vagyok-e?
végigjárt egy
rek koponyájára
ítette mindenki-
fajtáját?

ozással. Kétség-
sztika a levegő-
nincs. Amellett
zen nem is olyan
nyaral. Elvégre
tik a zsidókból,
idegmunkát vé-
ak a pihenésre.
hiszük, hogy
matikus helyek-
ány kisebbségek
rtjuk, mert pél-
z anyagilag le-
ezer nyaraló is
gyógyhelyeken.
ezük, hogy min-
re könnyelműen
zik a számokkal
nek minden esz-
kisebbségi lakos-
son. (—)

USOR

30.

li műsor közveti-
rfolyamok, vizál-
lemezek. 13.25:
Garmofonlemezek.
4.30 Gramofonle-
ódadás. 19: Costi-
Wagner: Istenek
enedráma gramof-
közvetítése kil-
Majd: Közlemé-

Utána: Gramofon.
20 és 11.45: Fel-
látal. 13. Déli ha-
14.45: Zongora.
urgi ünnepi játé-
rázfuvola". 21.15:
23.10: Jazz. 23.25
póító-körmérvkzés-
en. 24.05: Cigány-
magyaroknak.

A csiki havasokból

*

A zsidó fürdővendég legfőbb problémája a vallásilag megbízható és egyénileg élvezhető étkezési lehetőség. Mindkét kellék döntő fontossággal bírő tényezője egy kellemes nyaralásnak, ám mintha ők ketten haragban volnának, oly ritkán találhatók együtt... A sorsnak költséges iróniája azonban, hogy ha ideiglenes „kenyéradó” gazdánk birja e két nagyszerű tulajdonságot, oly kolosszális magasságu számlákat prezentál a ténylegesen „jámbor” étkezési alany elé, hogy az egyes apró molekulatételek ellenértékének összeadásához és kivonásához, valamint — különösen családoknál — a tételek elosztásához a magasabb matematikai tudomány elsajátítása direkt nélkülözhetetlen. Csodálatos toleranciája az illetékeseknek, hogy fürdővendég-lői ipart, különösképpen ennek kóser ágazatát nem kötötték számtantani képtelenséghez. Szerencsés enyhítő körülmény, hogy itt a borviz hazájában négyen versenyeznek ezen a rögs pályán és igazolni látszik az a ragyogó közmondás, hogy a fák nem nőnek az égig és így — a vendéglői árak sem. De nagyon sok nem hiányzik tőle...

Borszék fürdő egyik kellemes jellegzetessége, hogy a tiszteltemtől rabbiárral különös előszeretettel keresi fel esztendővel esztendőre. Képvisele vannak a szomszéd államok is, de csodárabbi is akad. A kura hatása nagy szerű. Ha tekintetbe vesszük az itteni viz világhírű voltát, nem fogunk csodálkozni azon, hogy az idejáró rabbi urak — tiszteltet a kivételnek — odahaza, a kura után, vizet prédikálnak, csak kár, hogy a dus életét szénásv közben teljességgel elpárolog... A remek levegő lenyűgöző hatása alól különösen a kereskedő hitsorosunk nem tud szabadulni, mert elutazik innen és otthon — levegő üzleteket köt... Bájos intermezzója az itteni hitsoros invázióknak az, hogy a fenyőerdő renetegében gyakran csendül fel az ismert falműdi pilpulisztika hangja, amelyet rendszeren az ellenérv diadalmaskodó replikája követ. Ez elfelejteti velünk, hogy a cuzai mentőből is kapunk — privát helyről — egy egy izelítőt. Nagyjában a pompás fenyesek között nem ismerik a felekezeti különbségeket és faji problémákat, a nagy konjunktura dacára, amely e cikkben világszerzte dühöng. A csinos új borszéki zsidótemplomban, amely bármelyik nagy községnek is becsületére válna, gyakori a templomi szónoklat, az épülő fürdővendégek nagy öröme. A fürdő vezetőségnek nemcsak európeeri gondolkodása, de helyes üzleti érzékére is vall, hogy erélyes kézzel tart távol minden felekezeti torzalkodást és ezáltal külföldi hittestvéreink, akik felajzott idegeikre itt keresik a nyugalmat, nemcsak a víz és a levegő, de hazánk jó hírét is lelkesedő propagálják a határon túl. Direkt büszke önérték és hangosság jellemzi regáti hittestvéreink viselkedését, akik fejlett román és jiddis nyelvtudásukat nem rejtik

vélka alá. Büszkén hirdeti zsidó voltát, mert ő már tudja régen, hogy ha nem büszke, akkor is zsidó.

Amint az ember itt kikapcsolódni szeretne a mindennapi gondok és bajok tömkelegéből és csak erőgyűjtésre, üdülésre gondol, éppen úgy mellőzni szeretne minden politikát, még az ugynevezett „kolecolást” is, ami kissé nehezen megy, tekintve a különféle pártállású és felfogású üdülők jelenlétére. A rebbe dinasztia hívei és nagyköveti hangos propagandáitól visszhangzik a kies park, de mióta

Borszék község visszatért az ortodox szerzet berkeibe, minden viszály megszűnt. A „koved” — sok zsidó testvérünk élető eleme — leginkább a rabbiárral és egy néhány otthoni hitközségi korifeusnak hiányzik, akiknek ez otthon a mindennapi jardinetüket képezi. Ezért nem csoda, hogy némelyik minden előráncigált alkalomkor igyekszik kellemetlen inkognitóját indiszkrétül felfedni... A minap is felhangzott egy ismeretlenségben maradt otthoni hitközségi korifeus ajkáról a kérdés: „Ugyan kérem, Önöknél ki most a Ros-hakohol? Mert nálunk, Fűzfaváralján — tiltakozásom ellenére — már harmadszor választottak engem elnökké...”

A nagy drágaság mellett ezt az inzultust valahogyan még elviseljük...

Gábel Sándor

KÖZGAZDASÁG

Ismét visszatérünk a kompenzációs rendszerhez

Bucuresti, július 29. (Az Uj Kelet tud.) A Banca Nationala súlyos devizahiánnyal küzd. Hiába mutat hatalmas fölösleget ki az ország hivatalos külkereskedelmi mérlege, az exportált román áru ellenértékéből alig jut szabad devizához a jegybank, mivel az egész kivitt kliring-számlán számolják el. Így történt aztán meg az a különös eset, hogy a jegybank, amelyik tudvaleg hosszú időközön keresztül a legmeregvebben ellentett mindennemű kompenzációs tüzletet s amelynek ellenkezésén bukott meg ez a sokat ócsárolt, de végeredményében mégis pótolhatatlan rendszer,

ez a jegybank most kénytelen Canossát járni és beismerni, hogy régen jobb volt. Akkor ugyanis, amikor a külkereskedelem részben kompenzációk révén bonyolódott le, a jegybank mindig megkapta a kompenzációból származó devizakövetelések egy részét, még pedig szabad devizákban. Hírek szerint most maga a Jegybank kezdeményezi, hogy a kompenzációs rendszert ismét állítsák vissza és mindössze azt köti ki magának, hogy a kompenzációs üzleteknél nagyobb devizabeszolgáltatási kötelezettséget irjanak elő.

Százezer kilogramm aranya van Romániának

Bucuresti, július 29. (Az Uj Kelet tud.) A világháború folyamán Románia a Nemzeti Bank aranykészletét a szövetséges államok, részben Franciaországba, nagyrészt pedig Oroszországba menekítette át a német megszállás elől. Az Oroszországba kivitt arany sohasem tért vissza az országba, mivel a kommunista kormány nem hajlandó elismerni a volt cári Oroszország kötelezettségeit. Így az a tény, hogy a

Banca Nationala tovább szerepeltette mérlegében az Oroszországban fekvő aranyat, kizárólag csak elvi és szimbolikus jelentőséggel bírt, mivel a román jegybank ennek az arany mennyiségnek a mérlegből való törölésével nem akarta hivatalosan is elismerni, hogy a román állam lemond a saját aranykészletéről.

A Franciaországban lévő arany mennyiség mindmáig nem jött vissza az országba, mert fedezetül szolgált azoknak a kötelezettségeknek, amelyeket a román állam Franciaországban vállalt magára. Nemrégiben azonban a román kormány és a francia illetékes tényezők között megállapodás jött létre, melynek értelmében a Francia Bankban fekvő román aranyat felszabadították és a hazaszállításra is lehetővé vált. Ez az arany mennyiség 1.474 kg-ra rug és kerekén 2.2 milliárd lej értéket képvisel.

A Franciaországban fekvő aranykészlet átszállítása már megkezdődött és az első szállítmányokat már a jegybank birtokába is vette. Ezzel az akttussal Románia teljes aranykészlete az országban van. Szakértők szerint ez az arany mennyiség kerekén 100 ezer kilogrammra becsülhető és mintegy 15 milliárd lej értéket képvisel.

Rövid üzleti hírek

Forestiera Lomas S. A. faipari vállalat rendszeri közgyűlési határozatának értelmében a múlt évi üzleteredményből 10 százalék osztalékot fizet.

Az 1914. előtti kibocsátású német márkabankjegy külföldi tulajdonosai évekkal ezelőtt akciót indítottak az 1924. évben teljesen elértékeltetett márkabankjegyek valorizálása érdekében. Ezek az akciók sikerrel nem jártak, sőt a jelenlegi német kormány még a tárgyalásokat is teljesen megszakította. A márkabankjegyek külföldi tulajdonosai, szindikátusba tömörülve, pert indítottak Hollandiában a német kormány, illetőleg a német kormány pénzügyi műveleteit lebonyolító hollandiai bankok ellen. Az első ilyen perben az arnheim-i törvényszék a napokban hozott ítéletet, amelyben az alperes német kormányt és német érdekelt bankokat — kamatmentesen — százszázalékos valorizációra, il-

letőleg a 9 millió márká összegű, 1914. előtti kibocsátású márkabankjegyeknek aranyba való beváltására kötelezte.

A Compagnie Europeene des Bois francia édekeltégi faipari vállalat, amelynek üzemei Ciucmegyében vannak és a Compania Română de Lemne S. A. R. faipari vállalat, amely 1934-ben alakult és üzemei szintén Ciucmegyében működnek, fuzionáltak. A fuzió tranzakciót olyképpen hajtották végre, hogy a Compagnie Europeene des Bois beolvadt a Compania Română de Lemne S. A.-ba, amely részvénytőkéjét 3 millió lejről 6 millió lejre emelte fel 600 darab 5000 lej névértékű új részvény kibocsátása által. Az új részvényeket a Compagnie Europeene des Bois részvényesei kapták.

Az aranybányák ez év első öt hónapjaiban 1.622.4 kilogramm szinaranyat termeltek és szolgáltatottak be a Banca Nationalának. A hivatalos statisztikák szerint az aranybeszolgáltatás cca 18 százalékkal kisebb ez évben, mint az 1937. év hasonló időszakában. Az ezüsttermelés az első öt hónapban 4.505.8 kg. volt, ca 25 százalékkal kevesebb, mint az 1936. év első öt hónapjában.

A Banca Nationala felhívást intézett azokhoz a cégekhez, amelyeknek belga vagy luxemburgi cégekkel szemben tartozásaik vannak, hogy tartozásaikat — összeírás végett — július 31-ig a Banca Nationala központjánál jelentsek be. Összeírásra kerülnek az 1935. november 20. — 1937. július 15. között keletkezett összes adósságok.

A Mezőgazdasági Hitelintézet igazgatósága vezérigazgatójának Christia Ionescut nevezte ki. Az igazgatótanács tagjai G. Cipăianu, Al. Alimănisteanu, E. Savu és M. Constantinescu.

Inul S. A. R. cég alatt 1 millió lej részvénytőkével részvénytársaság alakult Bukarestben, ten, kender és más olajosmagvak termelésének racionalizálására ilyen növényi anyagokból készülő árak behozatalára, e célokra szolgáló gyárak és ipari berendezések építésére. A részvénytőkét a következőképpen jegyezték le: Alex. Maxim mérnök 100 ezer lej, Nicolae Iarta 100 ezer lej, N. I. Constantinescu 200 ezer lej, Alex. Mavrodin 100 ezer lej, Petre A. Maxim 200 ezer lej, Alex. Perietzeanu Buzău 100 ezer lej, Ath. Chitu 200 ezer lej.

A munkássportolók nyári mulatsága. Lehet eső, lehet sár, a munkássportolók akkor is megtartják a nagyszabású és igen érdekes dolgokat ígérő nyári táncmulatságukat július 31-én, szombaton este 9 órai kezdettel a „Moderna” vendéglő kerthelyiségében, mert kedvezőtlen idő esetén megfelelő fedett helyiségre a nagy közönség rendelkezésére. A KMSC agilis rendezőgárdája minden lehetőséget elkövet, hogy nemcsak a sportkedvelők, hanem általában a nagyközönségnek élvezetes programot nyújtsanak ezen táncmulatság keretében. Érthető tehát, hogy a mulatság iránt széleskörű érdeklődés nyilvánul meg.

XX. ZIONISTENKONGRESSZ

Zürich, August 1937

Kongresspublikationen:

1. Berichte an den XX. Zionistenkongress!
a) Bericht der zionistischen Exekutive (hebräisch, englisch oder deutsch). b) Bericht des Keren Hajesod (hebräisch, englisch oder deutsch). c) Bericht des Keren Kayemeth Leisrael (hebräisch, englisch oder deutsch). Fr. 5.—

2. Kongresszeitungen
offizielle Organe des Kongresses, erscheinen (in hebräischer und deutscher Sprache) während des Kongresses und der Tagung des Councils der Jewish Agency for Palestine täglich:
Abonnements in der Schweiz sFr. 4.—
„ in den übrigen Ländern sFr. 5.—

3. Stenographisches Protokoll
des XX. Zionistenkongresses und der Tagung des Councils der Jewish Agency for Palestine (in hebräischer Sprache) sFr. 10.—
Generalabonnement
für alle drei Publikationen sFr. 17.—

Bestellungen an das Bureau des XX. Zionistenkongresses, Geldsendungen an den Schweizerischen Bankverein, Zürich, für Rechnung des Bureaus des XX. Zionistenkongresses oder an das Postcheckkonto VIII 15598 per Adresse Bureau des XX. Zionistenkongresses, Zürich.
Die Kongress-Zeitung und das Kongress-Protokoll sind ein unentberliches Hilfsmittel jedes Zionisten, der lückenlose und authentische Information über die gesetzgebende Körperschaft des Zionismus wünscht.

Megrendelhető:

„Cultura” Cluj, Str. Memorandului 4.

Vásároljon kolozsvári Zsidókórház sorsjegyet!

Segít szegény betegeknek és örömet szerez önmagának

Huzás 1937. augusztus hó 5-én

4000 sorsjegy, 400 nyeremény
Egy sorsjegy ára 50 lej!

Elárusítók Erdély és Bánát minden jelentősebb városában

Károly Öfelsége Károly szövetség

BERN, július 29.

hét végéig.

Az a hír, hogy felel meg a valódi Zürichben, majd

A Timpul

szórán szigorúan

tatott a király,

hallgatása során

reprel, amit Ró

a déli és délkele

körök azt is tu

hogyan lehetne

szellemében. Ily

pedig augusztus

Az eseményeket

Párizsi jele

bosnól volt kiha

ali Chautemps

hogyan k

Gázrobbanás ablakainak

London, július 29.

hogyan Belfastban,

alatt merénylőlet

lóság az, hogy am

a városában tar

zélben gázrobban

robbanás ereje öt

zuzta az ablakoka

Ujabb belfasti

örség tegnap este

meretlen tettesek

Cluj, július 29.

kapunk tegnapi sz

gya című napilap

egy Kolozsváron

ügyi vizsgálatról

itt adócsaló büns

A Facla értsülés

bizonysítani, hogy

kolozsváron nem vo

eltitkolással fog

amely másfélmilli

na meg az állam

legalább is Kolo

met biztosítottak

annakidején rész

éppen az adócs

latatok adóját

létkal, sőt me

Az adókövetések

ültakozások a s

és éppen Romano

kívétó bizottság

gátása volt, kelt

ott vállalatok vé

bucuresti inspekt

gok között szár

öt egy alkalom

Álhírek terjedtek el Károly király berlini utjáról

**Ötlete nem megy Berlinbe és nem találkozik Hitlerrel
Károly király Párizsban a francia-román
szövetség új alapokra való fektetéséről tárgyalt**

BERN, július 29. Károly király teg nap este Zürichbe érkezett és ott marad a két végéig.

Az a hír, hogy a király Berlinbe utazna, hogy ott Hitlerrel találkozzék, nem felel meg a valóságnak. Ilyen utnak a terve fel sem merült. A király hétfőig marad Zürichben, majd a jugoszláviai Bledbe utazik és augusztus 5.—8-ika között tér haza.

A Timpul londoni jelentése szerint Károly király inkognitóját európai útja során szigorúan megőrizték. Két ízben azonban hivatalos megbeszéléseket is folytatott a király, és pedig Chamberlain miniszterelnök és Eden külügyminiszter kihallgatása során. Ez alkalommal az angol hivatalos körök tájékoztak arról a szerződésről, amit Románia akar betölteni abban a nagyjelentőségű mozgalomban, mely a déli és délkeleti európai országok átcsoportosításában fog megtörténni. Ezek a körök azt is tudni vélik, hogy Károly király párizsi útján megtárgyalták azt is, hogyan lehetne új alapokra fektetni a francia-román szövetséget, a régi szerződések szellemében. Ilyen irányban valószínűleg hivatalos közleményt is fognak kiadni és pedig augusztus első felében, az uralkodónak az országba való visszatérése után.

Az eseményeket Londonban igen előnyösen kommentálják. Párizsi jelentés szerint Franasovici román közlekedésügyi miniszter Yvon Delbosnál volt kihallgatáson. Délután a munkaügyi miniszter fogadta Franasoviciot, aki Chaumemps miniszterelnöknel is audien cian fog megjelenni.

Hivatalosan cáfolják, hogy Belfastban merényletet követtek el az angol királyi pár ellen

**Gázrobbanás és nem merénylet okozta a városházkörnyéki épületek
ablakainak betörését? Ismeretlen tettesek fel akarták robbantani
az ir előkelőségek vonatát**

London, július 29. Hivatalosan cáfolják, hogy Belfastban, a királyi pár látogatása alatt merényletet követtek volna el. A valóság az, hogy amikor a király és királyné a városházán tartózkodott, az épület közelében gázrobbanás következett be. A robbanás ereje ötven méter körzetben betört az ablakokat.

Ujabb belfasti jelentés szerint a rendőrség tegnap este megállapította, hogy ismeretlen tettesek fel akarták robbantani

azt a vonatot, mely ir előkelőségeket szállított Belfastba, az angol királyi pár fogadtatására. Szigorú intézkedéseket tettek. A rendőrség azt is megállapította, hogy a tegnapi robbanást nem gáz, hanem robbanószer okozta.

London, július 29. Az angol király és királyné reggel 9 óra 35 perckor Belfastból visszaérkezett. A király azonnal kihallgatáson fogadta Chamberlain miniszterelnököt.

Légbőlkapott hazugságnak bizonyult a kolozsvári „adócsalási kartell“ vádja

**Milyen vizsgálato: folytatott Simionescu vezérfelügyelő Kolozsváron
és Nagyváradon?**

Cluj, július 29. (Az Uj Kelet tud.) Mint lapunk tegnapi számában közöltük, a Facla című napilap fantasztikus cikket közölt egy Kolozsváron állítólag lezajlott pénzügyi vizsgálatról, melynek eredményeként az adócsaló bünszövetkezet leplezték le. A Facla értsüléséről nem volt nehéz bizonyítani, hogy az merő kitalálás. Kolozsváron nem volt és nincs semmiféle adóellenőrzéssel foglalkozó bünszövetkezet, amely másfélmilliárd lejrel károsította volna meg az államot, de éppen ellenkezőleg, legalább is Kolozsváron, kettős jövedelmet biztosítottak számára, hiszen mint azt annakidején részletesen ismertettük,

éppen az adócsalással vádolt nagyvállalatok adóját emelték fel száz százalékkal, sőt még ennél is magasabb arányban.

Az adókövetések során valóban történtek tiltakozások a súlyos adókövetések ellen és éppen Romanovici Grigore, aki az adókövető bizottságban az iparkamara delegátusa volt, kelt az adóval alaposan sújtott vállalatok védelmébe. Emiatt az egyik bucuresti inspektor és a helyi bizottsági tagok között számos összetűzés is történt, sőt egy alkalommal a bucuresti inspektor

magatartása miatt a bizottságban elnökölő törvényszéki bíró is kivonult a bizottságból.

Már az első percben fantasztikusnak tűnt tehát a Facla híradás. Egészen másról van ugyanis szó. Nemrégiben különböző adózási visszaélések után kutattak és ez alkalommal számos vállalatnál kobozták el a könyveket és pecsételték le a helyiségeket. Az erőszakos eljárás ellen a kereskedők és iparosok testületei tiltakozással éltek. A panasz eljutott Cancicov pénzügyminiszterig is, akit úgy informáltak, hogy a könyvek elkobozása és a helyiségek lepecsételése egy hivatalos hatalmával visszaélő pénzügyi felügyelő intézkedésére történt. Ennek kivizsgálására küldték Kolozsvárra és Nagyváradra Simionescu pénzügyminisztériumi vezértitkárt, hogy a jogos panaszok meghallgatásával elégtételt adjon a kereskedőknek és nagyiparosoknak. Simionescu háromnegyedórát tartózkodott csak Kolozsváron, ezután pedig visszautazott Bucurestibe. Ennyi az igazság a kolozsvári „adócsaló-kartellról“, amelynek vádja alighanem a Kolozsvárról az adókövetések idején nem egészen rokonszenves körülmények között eltávozott pénzügyi vezérfelügyelő agyában született meg.

adjon a zöldsalátának zamatot „SPHINX“-etelolaj hozzáadásával

SPHINX

EZ A MÁRKA BIZTOSÍTEKA A MINDENKORI ELSŐRENDŰ MINŐSÉGNEK

Egyiptom királyává proklamálták Faruk trónörökösét

Kairó, július 29. Faruk trónörökösét ma Egyiptom királyává proklamálták. A fáraók óta ez Egyiptomban az első királyi proklamáció. Ma érte el ugyanis a fiatal uralkodó nagykorúságát. Ebből az alkalomból a bucuresti egyiptomi követségen fogadás volt.

Ami az Averescu-brosurából kimaradt...

A volt miniszterek értekezlete a demokrácia síkján helyezkedett el — állapítja meg Groza Péter exminiszter

Szükség van-e még egy újabb miniszteri értekezletre?

Déva, július 29. (Az Uj Kelet tud.) A belpolitika álmos nyári időszakát, a legutóbb lezajlott megyei választások izgalmain kívül, Averescu-marsall most megjelent brosurája élénkítette kissé.

Mint ismeretes, Avrescu marsall pár hónappal ezelőtt összehívta a volt miniszterek értekezletét, hogy a politikusok közösen vizsgálják a jelenlegi politikai helyzetet és annak utvesztőjében megkeressék a helyes politikai kivezető utat.

Annak idején a marsall hívó szavára csak kevesen jelentek meg és maga az ősz politikus is rezignáltan állapította meg az értekezlet anyagát, a résztvevők megjelent nyilatkozatait, de ezen felül ismertette az elmaradt politikusok kimagyarázó értesítéseit is, amelyeket gnyos kommentárokkal látott el.

Alkalmunk volt beszélni Groza Péterrel, az „Ekések frontjának“ vezetőjével, a volt avrescánus miniszterrel, a miniszterközi értekezletről és az annak nyomán megjelent brosuráról:

A volt miniszter a következőket mondotta: „A marsall, volt politikai vezérem, aki tényleg nagy szolgálatot tett a belpolitikának, hogy a konferencia anyagát ismertette egy tény kihangsúlyozását, kihagyta a brosurából, amit azonban a beszédek ismertetéséből meg lehet állapítani.

A miniszterközi értekezlet, amelyen igen jelentős politikusok vettek részt teljes egészében a demokrácia síkján helyezkedett el és amikor az ostromállapot és a cenzura ellen tiltakozott, akkor csak tulajdonképpen a demokráciát védte meg.

Egyetlen szóval Manolescu Mihály, aki az utóbbi időben jobboldalra lendült át, tett gyenge kísérletet jobboldali hurok megpen-

geésével arra, hogy a demokrácia ellen támadást intézve, az alkotmány módosítását javasolja, ezt a felszólalást azonban a jelenlevők e legméltóságosabban visszautasították azzal, hogy az alkotmány megfelel a konferencia tagjai szellemének.

A miniszterközi értekezletnek tehát ez volt a legnagyobb és legjelentősebb eredménye, hogy minden politikai paktum vagy blokk nélkül a demokrácia jegyében tömörítette össze a volt minisztereket és ez az önkéntelen csoportosítás talán nem tettett sok résztvevőnek és a brosurá talán ezért nem domborította ki ennek jelentőségét.

A marsall ugyan kijelentette akkor, hogy nemsokára, talán már az ősszel újabb miniszterközi értekezletet hív össze — mondja mosolyogva és sokat sejtetően Groza Péter volt miniszter — de kétfelm, hogy erre, az osromállapot és a cenzura ellen való tiltakozásra már egyáltalán szükség lesz.

Végbement Varnava jugoszláv patriarcha temetése

Belgrád, július 29. Ma délután ment végbe Varnava patriarcha temetése, melyen Sztankovics régens képviselte a királyt és Pál herceget. A kormány egyetlen tagja sem vett részt a temetésen. A temetési menet feloszlása után mintegy két-háromszáz emberből álló tömeg a város centruma felé akart vonulni, hogy a konkordátum ellen tüntessen. A tüntetőket szétszórták.

sszegű, 1914. előtti
gyeknek aranyba

des Bois francia
at, amelynek üzemei
s a Compania Ro-
s faipari vállalat,
s üzemei szintén
fuzionáltak. A fu-
ny hajtották végre,
eene des Bois be-
á de Lemne S. A.-
3 millió lejről 6
darab 5000 lej név-
jtása által. Az új
Europeene des Bois

só öt hónapjaiban
nyat termeltek és
Nationalának. A
int az aranybeszöl-
al kisebb ezévből,
időszakában. Az
ónapban 4.505.8 kg.
vevesebb, mint az

vást intézett azok-
ek belga vagy lu-
n tartozásai van-
összeírás végett
ationalá központjá-
kerülnek az 1935.
s 15. között kelet-

tézet igazgatósága
Jonescut nevezte
ni G. Cipáianu, Al.
M. Constantinescu.
1 millió lej rész-
ság alakult Buka-
s olajmagvak ter-
a ilyen növényi
hozatalára, e célok-
berendezések épí-
a következőképpen
a mérnök 100 ezer
lej, N. I. Constan-
Mavrodin 100 ezer
ezer lej, Alex. Pe-
lej, Ath. Chitu 200

nyári mulatsága,
munkásporolók
a nagyszabású és
gérő nyári tánc-
n, szombaton este
Berna“ vendéglő
kedvezőtlen idő
helyiség áll a nagy
A KMSC agilis
lehető elkövet,
ívelők, hanem ál-
ek élvezetes prog-
táncmulatság ke-
hogy a mulatság
bédés nyilvánul

ONGRESS

t 1937
tionen:
onistenkongress!
schen Ekekutive
deutsch). b) Be-
eod (hebräisch,
c) Bericht des
rael (hebräisch,
r. 5.—

gresses, erschei-
utscher Sprache)
und der Tagung
Agency for Pa-

weiz sFr. 4.—
ändern sFr. 5.—
okoll
esses und Je-
acils der Je-
e (in heb-
sFr. 10.—

sFr. 17.—
ureau des XX.
sendungen an den
an, Zürich, für
s XX. Zionisten-
Postcheckkonto
ureau des XX,
a.

das Kongress-
erhrliches Hilfs-
ückenlose und
iber die gesetz-
des Zionismus

emorandulá 4.

SPORT

Románia kardcsapata negyedik a világbajnokságban

Párizsból jelentik: A kardcsapatvilágbajnokság versenyei befejezést nyertek. A világbajnokságot Magyarország nyerte. Románia csapata, amely a négyes döntő mezőnybe került, a döntőben három vereséget szenvedett és így a világbajnokság negyedik helyét foglalta el, ami azonban így is igen értékes teljesítmény.

A döntő küzdelemben Románia előbb Magyarországgal került össze. Győzött a magyar csapat 12:4 arányban. Majd Olaszország-Románia 13:3, Németország-Románia 9:7. További eredmények Magyarország-Németország 12:4, Olaszország-Németország 11:5. Végül pedig Magyarország-Olaszország 10:6. Így az eredmény a következő: 1. Magyarország, 2. Olaszország, 3. Németország, 4. Románia.

—xx—

Mikor lesz a Közép-Európa Kupa döntője

Cluj, július 29. (Az Uj Kelet tud.) A Közép-Európa Kupa döntőjébe, mint ismeretes a Ferencváros és Lazio csapatai kerültek. Amint az Austria-Ferencváros mérkőzés szenzációs eredménye ismeretessé vált, illetékes körökben tanácskozások folytak azon irányban, hogy mikor legyen a KK döntője.

Az olasz-osztrák sportkonfliktus miatt ugyanis a KK. közgyűlése a döntő dátumát az eredetileg kitűzött augusztus 1 és 8 helyett bizonytalan időre elhalasztotta. Tette ezt azonban arra való tekintettel, hogy a papírforma szerint az olasz Lazio ellenfele a döntőben osztrák csapat lesz. Minthogy azonban a Ferencváros 6:1-re győzte le az Austriát és ezen győzelem révén minősítette magát a döntőre, semmi akadályja sem lett volna a döntő lejátszásának.

A Ferencváros kérésére a KK bécsi intézősége táviratban fordult a bizottság tagjaihoz, akik azonban azon véleményüket nyilvánították, hogy a KK. döntője szeptemberben legyen. Ez ellen azonban a Ferencváros élénken tiltakozik, minthogy a magyar labdarúgó-bajnokság augusztus 22-én kezdetét veszi és a budapesti csapatnak nem volna szabadideje a döntő lejátszására. Ezért azt kérte a KK bécsi intézőségtől, hogy hívjanak sürgősen rendkívüli KK. konferenciát össze, amely a döntőnek augusztus hónap első felében való lejátszását rendelve el.

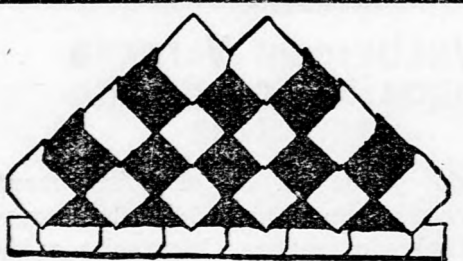
Augusztus 4-én — mint már közöltük — szenzációs éredekességi atlétikai verseny lesz Kolozsváron. A versenyt a CIAC rendez, amelyen a legjobb helyi és fővárosi atlétáknak kívül résztvesznek a budapesti BEAC versenyzői is.

A CAO labdarúgó csapata vasárnap Nagyvadon barátságos mérkőzést játszik a szatmári Olimpia együttesével.

Ujabb értekezletet tartottak Temesváron az elsősztályú sportegyesületek képviselői. Tudósítónk jelenti: A Nemzeti Bajnokságban résztvevő erdélyi egyesületek tegnap újabb értekezletet tartottak Jurga Liviu dr. elnökelete alatt. Az értekezlet kategórikusan állást foglalt a Consiliul Federal azon határozata ellen, amely szerint a Nemzeti Bajnokság létszámát huszra emelték fel és két csoportot létesítettek. Az értekezlet kéri a határozat azonnali megváltoztatását és a bajnoki mezőnynek egy csoportban való beosztását.

Amerika labdarúgó-bajnokságát az SS York nyerte, amely a döntő mérkőzésen 83.000 néző előtt 4:3 (2:2) arányban győzött az FC Texas ellen.

Angol edzőt szerződött a labdarúgószövetség. Bucurestiből jelentik: A labdarúgószövetség a legutóbbi halmi tura után elhatározta egy kiváló képzettségű edző szerződését, akinek kötelessége lesz a mindenkor válogatott csapatok előkészítése és összeállításai. A szövetség már tárgyal is az angol szövetséggel

Fedés palával (Eternit)

0,50 db a bádognál 40 száza ékkel. Cseréjeléssel is versenyképes, mert könnyű és a fedél faanyagánál óriási megtakarítás érhető el. Díjmentes ajánlattal szolgál „FAVORIT” fabrika de ardesie artificiala Osorheiu, jud. Bihor

azon edző ügyében, akit eredetileg a Venus kért, de közben az újpesti Jánosyt szerződtette.

Nemzetközi hölgyatlétikai versenyt rendeznek a közeljövőben Párizsban a világtájjal kapcsolatban. A versenyre Belgium, Hollandia, Ausztria, Németország, Magyarország, Olaszország és USA legjobb hölgyatlétái nyertek meghívást, akik között melyet-foglalmak a legutóbbi olimpia győztesei is.

Burdant végleg elbocsátotta a Venus. Bucurestiből jelentik: Tegnap este a Venus vezetője

zetősége ülést tartott, amelyen Burdán beadványával foglalkoztak. Burdán ugyanis fel-lebbezett a vezetőség azon határozata miatt, amely szerint az Ujpes elleni KK. mérkőzésen mutatott gyenge formája következtében azonnal hatállyal elbocsátották. A vezetőség hosszas tárgyalás után Burdán végleges elbocsátása mellett foglalt állást.

Svájc labdarúgószövetsége elhatározta, hogy visszavonul a Közép-Európa Kupa küzdelemtől. A határozat következtében Bécsben, felelős sportkörökben az a vélemény, hogy

Svájc kimaradása révén meg lehet valósítani azon régi tervet, hogy a KK-ban csak négy nemzet: Olaszország, Magyarország, Csehszlovákia és Ausztria csapatai vegyenek részt. Ebben az esetben természetesen az ujonnan felvett Románia és Jugoszlávia kimaradnának a nemzetközi küzdelemből.

Luchide szövetségi főtitkár tegnap este Eforiába utazott, ahol tárgyalásokat fog folytatni az ott nyaraló Tilea dr. elnökkel. A tárgyalások anyagát a Nemzeti Bajnokság kérdése fogja képezni.

SZÍNHÁZ-FILM-MŰVÉSZET

Káprázatos fény, fündéri pompa lesz a Szibill szabadteri előadásán

CLUJ, július 29. A szabadteri előadások zárószorozatát szombaton este a Szibill nyitja meg. A váradi hírek szerint nem hiába mutatkozik minden eddigi méreteket felülmúló érdeklődés ennek a romantikus meséjű, elbűvölő zenéjű operettnak szabadteri ünnepi előadása iránt. *Mig Az ember tragédiája, a Liliom és a Hamlet elsősorban a drámai gondolatok mélysegeinek erejével hatottak, addig a legszelebb néprétegek érdeklődésének kielégítésére szánt szabadteri operetteladás, amint az operette természete azt meg is követeli, a kiállítás mesés bőkezűségével a hatást keltő effektusok hallatlan gazdagságával ragadja meg a nézőt.*

Jakobi Viktor Szibillje nem hiába egyike a legnépszerűbb operetteknek. A párizsi énekesnő, a fiatal gárdatiszt, az előkelő nagyherceg és a szerelmes hercegszöny regénye, amelyet a korán elhunyt nagy magyar zeneszerző szinte halhatatlan melodizált festenek alá, a szabadteri előadásban bontakozik csak ki igazi szépségében.

Az ötsziki színpad bitorban s arany-

ban uszik, a toalettek és ékszerek csillogása, az uniformisok pompája, a remekül mozgatott, ezuttal igazán kitűnő kórusok hullámzó mozgása, elejétől végig bővületben tartják a nézőt.

Gróf László minden csillogó rendezői fantáziáját, ezernyi ragyogó ötletét és kivételes fejelemző erejét latba vetette, hogy a Szibill szabadteri előadása fővárosi színpadon mozogjon. Olyan fényt varázsolt a színpadra, amilyent csak világvárosokban lehet látni. Mesteri vezetése alatt

az operettegyüttes valóban olyan teljesítményt nyújt, amelyre büszke lehet a színház.

A két primadonna, Solymosán Magda és Urmössy Magda, továbbá Jenei János, Stefanidesz Ili, Homm Pál, Fülöp Sándor, a három kómikus, Tompa Sándor, Deesy Jenő, Csóka József, stb. főszereplők versengve igyekeznek a legnagyobb sikerre vinni az operettet. Mintha egy kis nemes versengést észre lehetne venni: az ope-

rettegyüttes meg akarja mutatni a prózának, hogy ő sem marad el mögötte.

A megnagyobbított, hatalmas zenekart, amely ezuttal a színpad előtt van elhelyezve, Stefanidesz József vezényli ünnepi gondadal. A kórusokat pedig — külön ritika és érdekes látvány — a színház magán szereplői együtt éneklék a kardalosokkal. A szabadteri lehetővé tette, hogy a nagyherceg és kísérete, igazi trojkán száguldjanak be a színpadra, a fákön hó és zuzmara csillog az éjszakában,

a bundák és a prémelek elfeledtetik hogy forró nyár van és a néző valóban a misztikus orosz téliben éri magát.

Semmi kétség: a Szibill szabadteri előadása be fogja tetézni az ünnepi játékok általános sikerét.

Itt írjuk meg, hogy ha történetesen eső akadályozná meg az előadás megtartását a szabadban, akkor az előadást este kilenc és fél órakor a színházban fogják megtartani és a megváltott jegyek a Szibillnek erre a színházbeli előadására lesznek érvényesek.

Illatszertár

László Miklós kitűnő új vigjátéka, a Vigszínház ezévi legnagyobb sikere az Illatszertár kerül ma este színpadra. A váradi siker után remélhető, hogy az Illatszertár nálunk is megragadja a közönséget és emlékeztető sikert fog aratni. Az Illatszertár

tárt Deesy Jenő rendező főszerepeit Fényes Alice, Harmath Jolán, Stefanidesz Ili, Czopán Flóri, Kovács György, Tompa Sándor, Nagy István, Lantos Béla, Jenei János, Csóka József, Homm Pál alakítják.

A SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Péntek este 9: Illatszertár. (Másodszor). Szombat d. u. 5: Az orvos dilemmája. (Olcsó helyárakkal).

Este 9: Szabadteri előadás a ref. kollégium udvarán: Szibill. (Káprázatos teljesen új kiállításban, hatalmas kórusokkal, megnagyobbított zenekarral, tűzjátékkal, stb. Rendező Gróf László. A főszerepekben: Solymosán Magda, Urmössy Magda, Stefanidesz Ili, Jenei János, Homm Pál, Tompa Sándor, Fülöp Sándor, Csóka József, Deesy Jenő, stb. Leszállított 75, 55, 35 -s 20 lejes helyárakkal, a bélyegeken kívül).

Vasárnap d. u. 3: Meseáruház. (Olcsó helyárakkal).

délután 6: Illatszertár (harmadszor). Este 9: Szabadteri előadás a ref. kollégium udvarán: Az ember tragédiája. (Az Erzsébet énekkar és a Magyar Dalárda, valamint a munkásműkedvelők közreműködésével. Leszállított helyárakkal.)

Hétfő este 9: Szabadteri előadás a ref. kollégium udvarán: Liliom. (Leszállított helyárakkal.)

Kedd este 9: Szabadteri előadás a ref. kollégium udvarán: Bob herceg. (Teljesen új, ragyogó kiállításban, az énekkarok közreműködésével.)

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

I. Az elsüllyedt hajó titka. Premier, Szovjet filmremek. Fősz.: N. Bataloff az „Elet Utjának” főszereplője. Előadás kezdete: 4.25, 6.50 és 9.30 órakor.
II. Az eladott menyasszony. Premier. Friedrich Smetana világhíró operája után. Fősz.: Jarmila Novotna, Willy Domograv. Előadások kezdete: 3.20, 5.50 és 8.20 órakor. Legújabb Fox-járnál. Helyárak 15 és 19 plusz 5 Lei.

OPERA MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtök, péntek, szombat, vasárnap: Premier: A sivatag réme, a cow-boy filmek királya. Fősz.: Dick Foran és a csodáló. Egy jökarban levő kerékpár olcsón eladó. Str. Motilor 94.

DAVILA MOZGÓ MŰSORA:

Mától: I. Swing. Ginger Rogers és Fred Astair legújabb táncosfilmje. 2. Buffalo Bill. Izzalmas cowboyfilm. Premier. Előadások kezdete: 3, 6 és 9 órakor. Helyárak: 10, 15, 19+5 lej bélyeg.

MUNKÁS MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtökön, pénteken, szombaton és vasárnap 3, 6 és 9 órakor Két szenzáció I. A Fekete szemek megható társadalmi dráma. Fősz.: Harry Baur és Simone-Simon. II. Nagy takarítás, vigjáték. Fősz.: Anny Ondra és Wolf Albach Betty.

Mindenkinek

legdrágább kincse az

Egészség

hogy biztosan megőrizhesse. Olvassa rendszeresen az Egészség című közegészségügyi folyóiratot. Megjelenik egyszer havonta, előfizetési díj egész évre 110 lej. Megrendelhető a kiadóhivatalnál Cluj, Calea Regele Ferdinand 56, Telefon 972. Kérjen mutatvány-számot.

APRÓ HIRDETÉSEK

Aktiv kereskedelmi közreműködéssel társat keres 300 ezer lej tőkével rentabilis iparvállalat. Megkereséseket „Cluj” jellegre a kiadóhivatalba.

3 szobás komfortos villalakás kiadó. Maloasa 7.

Biztos eredménnyel előkészítik pótvizsgárat, felvételtire és magánvizsgára alsó középiskolásokot. Megkereséseket „Méréskelt díjazás” jellegre a kiadóba kérek.

Központban elegánsan bútorozott külcsébejárati szoba, fürdőszobahasználattal, kiadó. Esetleg teljes ellátással. Gh. Barițiu 2, II. emelet.

Elsőrangú kóser koszt, házhoz is szállítva, kapható a Salom Klub vendéglőjénél, str. Filipescu 6, I. em., ugyanott lakodalmi, ünnepi ebédek s vacsorák rendezését is vállalják.

Utazói vagy raktárnoki állást keresek, anyagi és erkölcsi garanciával rendelkezem. Ardealban nagy ismeretséggel rendelkezem. Megkeresést „Megbízható” jellegre kérek.

Nyaraláshoz keres partnert tisztviselő. Cim a kiadóban.

Egy jökarban levő kerékpár olcsón eladó. Motilor 94.

Kiadó azonnal két szoba nagy hall teljes komfort szoba konyha komforttal, szuterén szoba konyha új ház. Calvin 16.

Megnyit az Adler-féle ארטה כשר cukrászda. Legkiválóbb minőségű sütemények. Reggeli, uzsonna kávé. Rendeléseket jutányosan vállalunk. F. Dávid u. 18.

Raktárhelyiséget (pincét) keresünk azonnalra lehetőleg központban. Tapitex Ferdinand 9.

HI

Kineveztek az új... A napokban érkez... nevezésekről szóló de... Florin a hidai, V... Nándort a m... helyi járásbírószághoz... Dr. Marie Vasile... szekciójának jegyz... atnára osztották be... zást kapott Danciel... helyét Basarabesc... deanu Alexandru, C... met ügyész öccse... raian táblai jegyző p... ro.

Rövid hírek min... jelentik, a csehsz... tatezer építőkész... k. A csehszlovákiai... zshant egy katonai... meghalt. — Az angol... er hadügyminiszter... er tonna hadihajó v... év folyamán újabb... z fognak hozzá. —... apában két express... harminc halottja s... összejelkőzésnek.

Asztmában szenved... esülhetetlen szolgál... „Ferenc József”... tápcsatorna tartal... émeletesen levezeti s... bi működését hath... sok ajánlják.

Automobilon... Heinrich Gerd német... an utnak indul Bur... lhai öserdöket, állat... mi szempontból te... elesség kivül sógor... sári el. Heinrich és... san felkészült az u... karnak megtenni. A... orvosi, a másik a... harmadik pedig a e... ben képezte ki mag... ben sikeres kutató... és a keletindiai sz...

Másfélméter átmér... an ezidőszert egy... reji ivlámpa előáll... ek másfélméter átm... mpát, melynek sug... áternyi távolságban... yakat, a légkikötő... int valami mozgath... emelik, hogy a lám... hogy nem túlság... szülhetoljon s a... kikötő jelzését.

Időjárásjelentés... e, változó felhőzet... élyenként csapadék... Bucurestiben csütört... oit.

Fontos tudn... egjegyzéséről. A Ch... amara az érdekelte... Munkaügyi Min... 1937. március 18-ik... az iparosság előké... zoló törvény rend... zászások” elnevezé... tidon dolgozó mész... munkára, amit vége... en kereskedő mész... ottjai. Ezen rende... zászások tulajdon... endők és így alá... ési Törvény előírás... ében kötelezettek... egjegyzési Hivatal... hívjuk ezért az ösz... mászárosokat, hogy... jegyzési törvény el... ugusztus 31. Minda... em alkalmazkodna... miatt átadatnak a... reskedelmi és Ipark...

ON PARIZSBAN

védtele
Minden gyógy...
ban megkaphat

OLLA
GUMM
A bizalmát igaz...
vált mátkés

HIREK

Kineveztek az új kolozsvári segédbírókat. A napokban érkeztek meg a segédbírói nevezésekről szóló dekrétumok. Eszerint Barbu Florint a hídal, Voitescut a tenkei, Poanszky Nándort a mocsai, Rebreanu Mirceat helyi járásbíróvá nevezték ki segédbíróként. Dr. Marie Vasilet, a helyi törvényszék első székfőjének jegyzőjét szintén albróként választották be. A vizsgálóbírói megnevezést kapott Danciel Grigore vidéki járásbíró helyét Basarabescu bíró foglalta el. Ciugudeanu Alexandru, Ciugudeanu Marius közreműködött ügyész öccse Arad megyében, Botocarián táblai jegyző pedig Vaskón lett járásbíró.

Rövid hírek mindenünnen. Mint Prágából jelentik, a csehszlovák fővárosban tizenháromezer építőmunkás sztrájkjal fenyegette a csehszlovákiai német határ mellett álló katonai repülőgépet. A pilóta meghalt. — Az angol alsóházban Duff Cooper hadügyminiszter bejelentette, hogy 565 ezer tonna hadihajó van építés alatt és még öt év folyamán újabb 96 ezer tonna építésre fognak hozzá. — Mint Tokióból jelentik, Japánban két expresszvonat összeköztetett, amelynek halottja és számos sebesültje van az összeköttetésnek.

Asztmában szenvedőknek gyakran megcsúszhatatlan szolgálatot tesz a természetes „Ferenc József” keserűvíz azért, hogy a tápaszta tartalmát gyorsan feloldja és emésztésesen levezeti az emésztőszervek tobbi működését hathatósan elősegíti. Az orvosok ajánlják.

Automobilon hátsóindiai óserdőkbe. Heinrich Gerd német utazó a közeli napokban utazik Burmába, hogy a hátsóindiai óserdők, állattani, növényzeti és földrajzi szempontból tanulmányozza. Az utraleségén kívül sógornője és egy unokahuga kísérik el. Heinrich és három kísérője alacsony felkészüléssel az utra, amelyet gépkocsin karnak megtenni. A hölgyek közül az egyik orvos, a másik a mérnöki munkát végzi, a harmadik pedig a elejtendő állatok kitérésében képezte ki magát. Heinrich már több sikeres kutatóutat szervezett Indiában és a keletindiai szigetekre.

Másfélméter átmérőjű reflektor. Csikágóban az időszerűen egy kétféle gyertyafényű lámpa előállításán dolgoznak, melyek másfélméter átmérőjű reflektora lesz. A lámpát, melynek sugárkévéje kétszáz kilométernyi távolságban is megvilágítja a tárgyat, a légkötőben fogják használni, mint valami mozgatható világítótoronyt. Azt emélik, hogy a lámpa fénye elég erős lesz, hogy nem tulságosan sűrű ködön is keresztülhatoljon s a repülőgépeknek mutassa a kikötő jelzését.

Időjárásjelentés. A légnyomás növekedése, változó felhőzet, csökkenő hőmérséklet, helyenként csapadék várható. A hőmérséklet Bucarestben csütörtök déjben 29 fok Celsius volt.

Fontos tudnivalók a mészárosok jegyzéséről. A Cluj-i Kereskedelmi és Iparkamara az érdekeltek tudomására hozza, hogy a Munkaügyi Minisztérium 121.124 számú 1937. március 18-iki rendelete értelmében: az iparosság előkészítésére és gyakorlására szóló törvény rendelkezéseinek értelmében mészárosok „elnevezés alatt értendő a vágóhídon dolgozó mészárosok, tekintet nélkül a munkára, amit végeznek, valamint a kicsinyben kereskedő mészárosok fizetett alkalmasságai. Ezen rendelkezés értelmében a mészárosok tulajdonosai kereskedőknek tekintendők és így alá vannak vetve a Cégjegyzési Törvény előírásainak, melynek következtében kötelezettek arra, hogy cégüket a Cégjegyzési Hivatalba bejegyeztessék. Felhívjuk ezért az összes, be nem jegyzett cég mészárosokat, hogy alkalmazzanak a Cégjegyzési törvény előírásaihoz. Határidő 1937. augusztus 31. Mindazok, akik ezen időpontig nem alkalmazzák a rendelkezés, kihágás miatt átadatnak a bíróságnak. A Cluj-i Kereskedelmi és Iparkamara.

ÉN PÁRIZSBAN

védtelen!

Minden gyógyszerárban megkaphatja az

OLLA GUMMIT

A bizalmát igazoló bevált márkát!

Vasuti merényletet terveztek a buzias hidnál. Bucarestből jelentik: A CFR igazgatóságát táviratilag értesítették, hogy a július 27-28-ikára virradó éjjel ismeretlen tettesek nyolc vaskapcsot szedtek ki a Buzias és Bucova közötti vasuti hídból. A merénylők ugyanakkor elvágták a villamos jelzőkészülék drótjait is. Csenedőkülönítmény érkezett a helyszínére és bevezette a nyomozást.

Egy csendőrkatoná gyilkos merénylete. Bucarestből jelentik: A Tighina és Basarabiasca közötti utvonalon Zloti állomás forgalmi irodájában a rendes személyzet folytatta munkáját. Ott volt Palamarenco csendőri szakaszvezető és Secara Constantin, a Zloti-i erdészeti hivatal titkára. A két ember összehozalkozott és a csendőrszakaszvezető szolgálati fegyverével lelőtte Secarat. A golyó az agyát furta keresztül és a titkár holtan esett össze. A szakaszvezető elmenekült és a városkörnyéki erdőkben bujkál.

Ismét Halmi és Kurties. Bucarestből jelentik: Az Arad közelében lévő magyar-román határállomás, Kurties, amely néhány évvel ezelőtt kapta a Decebal nevet, hírszerint visszakapja régi nevét. Ugyancsak a román cseh határállomás Halmi, amelyet viszont Titulescunak neveztek el, máttól fogva ismét a Halmi nevet kapta.

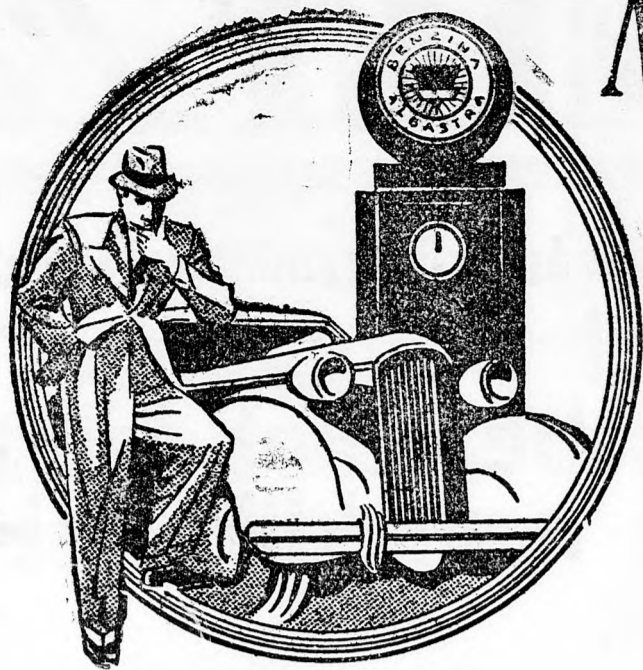
Orosz robotember küldi időjárás jelentéseit az Eszkakisarkról. Moszkvából jelentik: Ismeretes, hogy szovjet-országi sarkkutatók különböző apparátusokat szereltek fel az Eszkaki-sarkon, amelyek, mint a robotember, önmaguk végzik munkájukat és küldik jeleiket a moszkvai kutató intézetbe a jég állásáról és különböző hajózáshoz szükséges tudnivalókról. Az automata kitűnően működik és az általa küldött jelentések tudományos értéke megfizethetetlen. Tudni kell ugyanis, hogy az Eszkaki-sarkon huzamosabb ideig ember nem lehet és az apparátusok, a robotember már hónapok óta küldik jelentéseiket a legnagyobb pontossággal. A moszkvai tudományos intézet vezetősége legutóbbi ülésén elhatározta, hogy újabb robot-apparátusokat szerel fel az Eszkaki-sarkon és az elhelyezésre már ezekben a napokban tudományos expedíció indul.

Agyonsújtotta a villám. Súlyos szerencsétlenségről érkezett jelentés a helyi ügyészséghez. Daga község felett a napokban nagy vihar tombolt. A villám belecsapott Mistra Nastase 51 éves asszony házába, aki szörnyen halt, a ház, meg az összes melléképületek porrá étek. Az ügyészség, tekintettel arra, hogy bűnesetre nincs gyanu, megadta a temetési engedélyt.

Egy brassói szerelmespár kettős öngyilkossága Bucarestben. Bucarestből jelentik: Bucarestben, egy butorozott szobában eszméletlenül találtak egy fiatal párt. Az asztalon szommalint fedeztek fel. Súlyos állapotban kórházba szállították őket. A rendőri nyomozás megállapította, hogy az öngyilkosok Brassóból utaztak Bucarestbe. A fiut Ion Andreinek hívják, a lányt Valeri Safta-nak. Szüleik nem egyeztek bele házasságukba és ezért szánták magukat öngyilkosságra. Nem akarták ezt Brassóban megtenni és ezért már két hete elszöktek a városból. A fővárosban szobát béreltek és amikor pénzük elfogyott, elkövezték végzetes tettüket. Állapotuk nagyon súlyos.

Vitriollal leöntötte vadházastársát majd leugrott a harmadik emeletről. Bucarestből jelentik: Rooz Martin huszonhárom éves munkás tudomást szerzett róla, hogy vadházastársa, Bott Szanna el akarja hagyni, egy üst vitriollal öntötte le, majd pedig leugrott a harmadik emeletről. Mindketten meghaltak.

Felhívás a fűszerkereskedőkhöz fém-tisztító szerek árulása ügyében. A Stafut Negustoresc (Kereskedő Tanács) nyomatkósan felhívja a fűszer, élelmiszer és szatós-kereskedők figyelmét az alábbiakra: Az egészségügyi minisztériumnak, a közegészségügyi törvény alapján, 10980 sz. a. 1937. április 29-én kelt, a Monit. Oficial 104. f. é. május 7-én megjelent számában kihirdetett határozata értelmében a városokban működő fűszer, élelmiszer és szatósüzletekben tilos a fém-tisztítószereknek kimérve való árusítása és azok kizárólag eredeti fém, fa, üveg, karton, stb. edényben (dobozban), légmentesen elzárt csomagoltan, a gyártó nevével és védjeggyel ellátottan tarthatók raktáron és árusíthatók akár szilárd vagy folyékony állapotban, akár por vagy paszta alakban vannak. Ezen fém-tisztítószereknek a fentivel ellenkező formájában való egyszerű raktáron tartása is kihágást képez. A megállapított, súlyosabb elbírálás alá nem eső egyszerű kihágások 2000-tól 20.000 lejig terjedő pénzbírsággal büntethetők. Tekintettel arra, hogy értesüléseink szerint az ellenőrzésre hivatott városi egészségügyi hatóságok az ellenőrzést megkezdte és már büntetőjegyzőkönyvek is vettek fel, ismételtlen figyelmeztetjük az érdekelteket a fenti előírásokhoz való alkalmazkodásra a súlyos és bizonyos esetekben elzárással is járható következmények elkerülése végett.

Min gondolkodik,

ha olyan kiváló üzemanyag áll rendelkezésére, amely még

MEGTAKARITÁSOKAT is tesz lehetővé?

Az Ethyl-Unirea kékbenzin előnyei:

1. Könnyebben veszi az emelkedéseket
2. Nagyobb gyorsaság
3. Azonnali indítás
4. Ellenőrzött és megfelelő elégés folytán a motor kevésbé kopik.

Az Ethyl-Unirea kékbenzin az IDEÁLIS ÜZEMANYAG a MAGAS NYOMÁSÚ MOTOROK számára. Az autógyárosok ajánlják.

Az Ethyl-Unirea kékbenzin az Unirea szivattyúk egyik fő vonzó ereje. Ugyancsak udvarias és gyors szolgálat, víz a hűtő számára és automatikus légszivattyú ingyen áll az autók rendelkezésére akik ezeket az állomásokat meglátogatják.

Ethyl UNIREA

KÉK Benzin

UNIREA

ALPASTRA

AZ UNIREA SZIVATTYUKNÁL

Elkészítő tanfolyam nyílik meg folyó év aug. 1-én azon tanulók részére, akik baccalaureata, liceumi felső évfolyamra és kereskedelmi liceumra, javítóvizsgára és különböző szakiskolákra jelentkeznek. A tanfolyamot a „Dr. Anghelescu” str. Bratianu 22. sz. liceumban fogjuk tartani. A tanfolyamon az anyagot szaktanárok fogják előadni, dr. Zaharia Gherman, latin-görög nyelv, Ion Costea román nyelv tanára, „Gh. Baritiu” liceumban, Petre Murariu, matem. tanár Seminar Ped. Univ. és „Dr. Anghelescu” dr. Mihai Macrea, történelem, földrajz tanár, Eugen Ioanitu, francia nyelv tanára, „Dr. Anghelescu” liceumban. Felvilágosításokat ad: Petre Murariu tanár, Cluj, str. Mico 54, d. e. 9-11 és d. u. 4-6-ig.

Ha tulsok gyomorsavától okvetlen meg akar szabadulni, úgy ne mulassza el reggelként egyegyed, esetleg félpohár természetes „Ferenc József” keserűvizet égyomorra inni. Az orvosok ajánlják.

1500 angol és amerikai milliomas Constantanban. Bucarestből jelentik: Tegnap reggel a Róma óceánjárón a constantai kikötőbe érkezett 1500 angol és amerikai milliárdos. A vendégek még a reggel meglátogatták Mamaját és Carmen Silvát és még a csütörtöki nap folyamán elhagyták Constantát.

Rendkívül olcsón

Máriavölgy fürdőn Ferdinand villa földszintjén kaphatók szobák és ort. kóser ellátás.

Jobbra fordult a bucuresti banditásmadás áldozatának állapota. Bucarestből jelentik: Tegnap számunkban hírt adtunk arról, hogy a Lieri uca egyik bérpalotájában a házfelügyelő rablóátadást ki sérelt meg a házban lakó Gradisteanu asszony magánzó ellen, akit súlyosan megsebesített. Gradisteanu asszony állapota a csütörtöki nap folyamán jobbra fordult, úgy-hogy a napokban már el is hagyhatja a kórházat.

Változások a pénzügyminisztériumban. Bucarestből jelentik: Canciov pénzügyminiszter ma határozatot írt alá, amelyben Mircea Vulcanescut a vámbhatóságok jelenlegi vezérigazgatóját ugyancsak vezérigazgatói minőségben a közadóságok hivatalának élére nevezte ki. A távozó Vulcanescu helyébe. O. Petrica lépett.

Publicație de tratare prin bună invoială

Se aduce la cunoștința celor interesați că în ziua de 17 August 1937, ora 11 a. m. va avea loc la Primăria Municipiului Cluj, a doua tratare prin bună invoială pentru procurarea de piatră, pietiși și nisip necesare la lucrările în legie de consolidarea stâncilor pe dealul Cetățuia în valoare de Lei 16.600.

Tratarea se va ținea în localul Primăriei Cluj din Str. Regina Maria 2, etaj (sala de ședințe) în conformitate cu art. 83-110 din 1931, procedându-se după desfășurarea ofertei la supra ofertarea verbală.

Caietul de sarcini și devizul se pot vedea în ficcare zi de lucru între orele 9-12 a. m. în biroul Ser. v. technic din Str. Cogălniceanu 4.

Cluj, 23 Iulie 1937.

Primăria Municipiului Cluj

UJ KELET Legújabb hírek

Giral spanyol köztársasági külügyminiszter érdekes nyilatkozata:

A spanyol polgárháborút még ebben az évben be lehet fejezni, ha Berlin és Róma nem küld több hadianyagot Franconak

Giral szerint Franconak nincs emberanyaga és pénze. Valencia tiltakozik Franconak hadviselő félként való elismerése ellen

Valencia, július 29. Giral külügyminiszter a külföldi újságíróknak nyilatkozatot adott. Elmondotta, hogy a külföldi önkéntesek el-távolítása arányosan kell, hogy megtörtén-jék. A felkelők sorában igen sok a külföldi. Az önkéntesek visszavonása az elenségeskede-sek megszüntetése nélkül is lehetséges volna. Az angol terv a legalkalmasabb, mert minden más kísérlet bonyolultabb és költségesebb volna.

Giral tiltakozik Franconak, mint hadvi-selő félnak az elismerése ellen, mert ez fölöslegessé is tenné a benemavatózást, hiszen a hadviselő félként való elismerés egyben a nyílt beavatkozást is jelenti Franko mellett.

Giral kijelentette, hogy a háborút még ebben az évben be lehetne fejezni, ha a Harmadik Birodalom és Olaszország nem küldene több csapatokat és hadianyagot. Giral azt állítja, hogy Franconak nincs emberanyaga és pénze, hiszen az angol bankárokhoz folyamodott köl-csönét, ezek azonban nem hajlandók ezt nyújtani.

Pertinax cikke Anglia magatartásá-nak háttéréről a spanyol polgárhá-boru ügyében

Párizsból jelentik, hogy az Echo de Páris Pertinax tollából cikket ír, melyben megállapítja, hogy Anglia nem akarja egyszeribe két-tévágni az ellentétek gyűrűjét, mely Európát övezi, hanem lassu kibontakozásra vár.

Az angol fegyverkezés nagy léptekkel halad előre és Anglia nem akar elébe vágni az eseményeknek, mégha sokat is kell emiatt szenvednie. Minden kiábrán-dulás ellenére mindíg visszatér az a re-mény, hogy Mussolinét le lehet csende-síteni.

Ilyen hátánnya az angol birodalomnak, hogy a huzavona következtében Olaszország és Né-metország megtehete előkészületeit a Baleari-szigeteken, a Kanári-szigeteken és Marokkó-ban, ahol kiépítheti bázisait.

L'Humanité szerint Olaszország időt akar nyerni. Anglia megadta ezt az időt és ezalatt kiujjulhatott az offenzíva Brunete körül, mely meghosszabbította a spanyol háborút.

Chamberlain és Grandi nagyjelen-tőségű megbeszélése

Római jelentés szerint olasz hivatalos kö-rökben azt állítják, hogy az utóbbi héten a helyzet jelentősen javult. Az a meggyőződés alakult ki, hogy az európai hatalmakat egy-mástól elválasztó kérdések a közeljövőben már rendezést nyerhetnek. Chamberlain és Grandi megbeszélését ebből a szempontból rendkívül fontosnak tekintik. A két politikus megbeszélte a napirenden lévő kérdéseket, kü-lönös tekintettel a spanyolországi helyzetre és az olasz-angol kapcsolatokra.

London, július 29. Chamberlain miniszter-elnök az alsóházban bejelentette, hogy a had-ügyminisztérium megkezdte a vizsgálatot a gibraltári katonai bázis és a jelenlegi föld-közi tengeri helyzet tanulmányozását.

A köztársaságiak számos felkelő táma-dást vertek vissza

Madridból jelentik, hogy a köztársasá-giak számos felkelő-támadást vertek visz-sza Villahartánál. A felkelők kétszáz emb-ert veszítettek. Navalcarnero-i jelentés szerint a felkelők egészségügyi osztagai a brunetai szakaszon tegnap hatezer ha-lottat temettek el. A madridi fronton most újra a felkelők mennek támadásba.

MintMarseilleből jelentik a Riri francia-hajót Alicante felé vezető útjában megál-

lított a Kanariás neví felkelő hajó és Palma di Maiorcába vezette. A hajó fedél-zetén száz tonna cukor és 25 tonna kon-denzált tej volt.

Eden Rómába megy és Mussolinét tárgyal a spanyol kérdésben?

A Havas római jelentése szerint Chamber-lain angol miniszterelnök és Grandi olasz nagykövet találkozása első etapját képezi egy, a két állam közötti kapcsolatok megja-vítására irányuló akciónak, amely pillanat-nyilag a spanyol kérdésben elfoglalt állás-pontjaik összeegyeztetését is célozza. Ilykép-pen remélik, hogy ebben az atmoszférában sikerülni fog egy, az összes feleket kielégítő megoldást találni ebben a kérdésben.

Londonban egyébként az a hír tartja ma-gát, hogy Eden Rómába készül, ahol fel fog-ja keresni Mussolinét, illetékes körökben nem erősítették meg, de nem is cáfolták ezt a hirt. Ma délig egyébként tizenöt válasz érke-

zett be az angol kérdőpontokra. A válaszok általában kedvezélek.

Németország és Olaszország elfogadják az angol javaslatokat, de fentartással élnek az önkéntesek visszavonása és a hadviselő fél-nek kijáró jogok elismerése tekintetében. A szovjet két fontos fenntartással él, követeli, hogy a marokkói csapatokat önkénteseknek minősítsék, másrészt pedig a hadviselő félt megillető jogok elismeréséről csak az összes önkéntesek visszavonása után hajlandó tár-gyalni.

Svájc elismerte Franco kormányát

Bilbaoi jelentés szerint a kormánypart koncentrikus támadást intézett Castroalen és Nevara ellen, amelyeket a felkelők három héttel ezelőtt elfoglaltak. Négy kormányparti zászlóalj távozását azonban a felkelők véres veszteségek árán visszaverték.

Salamancai jelentés szerint a svájci kor-mány elismerte a burgosi felkelő-kormányt.

Uránia Nozgo Farkasok egymás között

az utóbbi évek egyik legizgalmasabb képműve. A francia filmgyártás egyik remeke.

Még szeptember elseje előtt megalakul az új kormány — írja az Eposa

Pop Valer dr. már nem vállalja az aibai liberális tagozat elnökségét

Bucuresti, július 29. (Az Uj Kelet tud.)

Az Eposa mai számában foglalkozik a hírrel, amely szerint az uralkodó külföldről való ha-zárkezése után Tatarescu azonnal benyujtja lemondását, a király azonban a liberális kormányt meg fogja bízni az ügyek tovább-vitelével egészen októberig. A lap megállapítja, hogy a liberális kormánynak az adott helyzetben semmi szüksege sincs ilyen poli-tikai demonstrációra. Különösen nincs szük-sege arra, hogy a választások eredményéből magára nézve valamilyen konkluziót vonjon le, mivel amugyis tudott dolog, hogy hónap-jai meg vannak számálva. A kormány lemon-dása minden valószínűség szerint augusztus 2-ik felében bekövetkezik, szept. előtt megalakul az új kormány, hogy október 15-ig az általános választások befejezését nyernek, úgy, hogy a hónap végén már összeülhet az új parlament.

Inculet helyettes miniszterelnök ma Chise-nevbe utazik, ahol elnökölni fog a liberális párttagozat megyei választmányának ülésén. A napirenden a közelgő általános választá-sokkal kapcsolatos teendők megbeszélése és a jelölések megjelölése szerepel. Chisenéből Inculet buciumi birtokára utazik, ahol a jö-vőhét végéig marad.

A liberális kormány távozásával kaposo-latosan ismét sokat beszélnek politikai kö-rökben arról, hogy a rendőrség, sziguranca és csendőrség vezetését, amely eddig a bol-ügyminisztérium hatáskörébe tartozott és amelyet külön megbízással az egyik belügyi alminiszter végzett el, külön minisztériumba összpontosítják. Ennek élére állandó jelleg-gel Gabriel Marinescu, jelenlegi alminiszter fog minden valószínűség szerint kerülni.

A vasárnapi megyei választásoknak érde-kes epilógusa van. Pop Valér dr ipari és ke-reskedelmi miniszter közölte Dnu Bratianu-

val, hogy nem vállalja az albamegyei libe-rális tagozat elnökségét. A tagozat élére Ro-man Valér volt munkügyi alminisztert ne-nevezték ki, aki Albamegye szenátora. A bu-curesti jobboldali lapok, főleg a Curentul és a Porunca Vremi napokon keresztül cikkez-tek arról, hogy Albamegyében Pop Valér és Maniu Gyula pártarcából az előbbi fog győz-tesként kikerülni. Az ipari miniszter állítol-ag husz liberális képviselőt koncentrált a megyébe és semmilyen anyagi áldozattól nem riadt vissza, hogy Maniu választási kör-zetében biztosítson többséget a maga számá-ra. A kísérlet nem sikerült és ez a jelek szer-int fölöttébb elkedvetlenítette Pop Valért.

Huszonkét házat tűzvész pusztított el Galatiban

Galati, július 29. Ma délután Froim Da-vidovicj Serei ucca 42. szám alatti házá-ban tűz ütött ki, amely hihetetlen gyors-sággal terjedt tova és alig egy óra le-forgása alatt számos házat elpusztított. Este nyolc óráig huszonkét ház esett a lángok martalékává. A galati tűzoltóság Brailából kért megerősítést. A szerencsét-lenséget egy Sirius-lámpa felrobbanása idézte elő.

Tűz a Telefonszázada bucuresti anyag-raktárában. A Rahovei uton a Telefonszázá-ság lerakatában ma tűz ütött ki, amelyet csak három órai megfeszített munka után sikerült lokalizálni. A kár megközelíti a két-millió lejt. A tűz okát még nem sikerült meg-állapítani.

Az északkeleti japán csapatok beismerik a kínaiak sikereit

(Elsőoldali cikkünk folytatása)

Csien-sinből jelentik újabb, hogy a nemzetközi negyedben hadiállapotot lé-pettek életbe. A 29. kínai hadtest tüzérsé-ge bombázta a Hacoman japán hajót, mely a Haiho folyón Tang Kuba igyekezett, fe-délzetén japán csapatokkal. A kínai tüzér-ség bombázta a gyalogságot is, mely Hai-mo mellett a kínai csapatok támadására indult.

A Haiho torkolatánál elhelyezett kínai tüzérség bombázást kezdett 15 japán tor-pedóromboló ellen, amelyek Csien-Csin akarták bombázni.

Az északkeleti japán csapatok beismerik a kínaiak sikereit

Mint Tokióból jelentik, az északkeleti japán helyőrség beismeri a kínaiak kato-nai sikereit Lengfan-nál.

A japán hadügyminisztérium egyébként a következő kommunikét adta ki: „Csang Ho-Csen és Ting-Ho-Csen helységeknél Pekingtől északra, valamint Na-Yuannál és Shi Yuannál, Pekingtől délre folyóknál a harcok. Számos kínai ellentámadást vis-szavertünk. A harc stratégiai szempont-ból nagyszabású vasuti vonalért folyik, mely Peking, Szu-Yuan és Csien-Csin kö-zött halad el. Kínai jelentés szerint itt a japánok állítólag 155 halottat vesztek.

A japánok „menteték” Csien-Csin bombázását

Megbizható kínai forrásból jelentik, hogy a nankingi kormány csapatai vissza foglalták Lang-Fan helységeit. Egyidejűleg a Reuter jelenti Csien-Csinből, hogy a ja-pán katonai hatóságok szerint a város köz-pontjának bombázása azért volt szükse-ges, mert a kínaiak állandóan támadják a japánokat, amellyel megszegik az egyer-mény szövegét. A bombázás után a kínai-ak több falvat gyújtottak fel. A csien-sini északi pályaudvar is lángba borult, de a tüzet eloltották.

„Japán nem szerencsés idő-pontban indított támadást

A párizsi „Epoque” című lap a kínai eseményeket kommentálva megjegyzi, hogy Japán nem szerencsés időpontban ir-dított támadást. Kína az utolsó öt évben megerősödött és komolyabb ellenállást ta-nusíthat, mint a mandzsuriai háboruban. Ha Japán győz is, az eddigieknél is erőtel-jesebb bojkottal fog találkozni.

London, július 29. Eden külügyminis-ter ma fogadta Kína nagykövetét.

Csien-sini jelentés jelentés szerint a vá-rok különböző kerületeiben a husz japán repülőgép bombázása sorozatos tüzeket idézett elő. Azt hiszik, hogy az áldozatok száma igen nagy. A japán csapatok pá-rancsnoksága Van-Ping város elfoglalását jelenti. A Pekingtől északkeletre harcoló kínai csapatokat mindenütt visszaverték.

Legújabb sporthírek

A mára kitűzött CIAC-UEC elsőosztályú vízipólóbajnoki mérkőzés a villamoscsapat meg nem jelenése miatt elmaradt. Tekintet-tel arra, hogy a víz hőmérséklete jóval több volt, mint a szabályok által előírt minimum, a mérkőzést két ponttal és 5:0 gólaránnyal a CIAC javára igazolják, míg az UEC külön 100 lej pénzbüntetéstben is részesül.

A román-magyar kardvilágbajnoki mérkő-zésről a következő részleteket közölhetjük: A román csapat tagjai közül Altmann Endre győzött Maszlay és Rajcsányi, Rauciu Ber-celly, Marinescu Rajcsányi ellen. (Az ered-mény 10:4 volt). A magyar csapat tagjai közül Gerevich 4, Maszlay 3, Bercelly 3, Rajcsányi 2 győzelmet szerzett.

A Lazio decemberben szeretné a Közép Európa Kupa döntőjét játszani. A Ferencvá-rós azt indítványozza, hogy az első mérkő-zés szeptember 8-án Budapesten, a második decemberben Rómában legyen.

10. Telefon: 224713
224714
224715
224716
224717
224718
224719
224720
224721
224722
224723
224724
224725
224726
224727
224728
224729
224730

A keresés és a zse

A keresztén konferenciája ban. Ez a kon pap felszólaló retének neveze nélkül állást fo letek összes

A határozat a nemzetközi elő, kimondja, állam intézmé totális államú lott hatalmat. ismerni azt az állítja magát.

Waltyer Moh korunk tragédi tétéhez most zákapcsolódják

— A keresz — mondotta — magát isteníti.

Minden fajna ga, — fajszer ban, amidőn eg többi fajok lét tény erkölcs s

A kongressz rozatot hozott gyűlés kimondo mint a kereszt szenevélyekre megbélyegzi.

Ez a tuszta kes, ha tisztá gyakorlati érté

Torga né és a koc

Tegnapi szántattunk arra, gyan igyekezne legutóbbi közg nyelit.

A pártlapoka megállapításra a romániai vál nyilatkozatok mert sikerült a elégteleniök.

A nemzeti p szonylagos több lenül állítják, h szállott, a jobb szik, hogy az o véglegesen jobb

De van még javára könyvell Jorga professzo A Jorgisták a választásokon Amugyis ren mert a profesz mint Imiannak együttesen nem lasztásokon tize

Az ilyen apr a kítőno profesz Az ő vélemény akik azt hiszik nan kapott szav a hatalomra. N párt, hogy a zs nisták szavazati legfőbb alkotmá gül kijelenti a p szerint a kormány érzelmek alkotó megtörténni.

Igy a profes kusan elhárított özőnk szavazató Hadd szavazó parasztpártra, u tázni ezeket a sz vetelni magának Persze könnyű